

EGYPTIN TILANNEKATSAUS JOULUKUUSSA 2018

Johdanto

Tässä raportissa kuvataan yhteiskunnallisia oloja Egyptissä. Raportissa tarkastellaan poliittisia oloja, oikeusjärjestelmää sekä ihmisoikeustilannetta. Raportissa kuvataan myös mielipiteen- ja kokoontumisvapauden tilaa sekä viimeisimpiä lakimuutoksia sekä eri haavoittuvien ryhmien oloja.

Egyptissä on kiristetty viime vuosina riippumattoman median ja kansalaisjärjestöjen toimintamahdollisuuksia. Osa toimittajista ja järjestöistä, joihin on kohdistettu rajoituksia, ovat suhtautuneet kriittisesti hallintoon, osa raportoinut yleisemmin yhteiskunnallisista epäkohdista. Joistain Egyptissä tapahtuvista asioista voi olla vaikea saada puolueetonta tietoa tai tietoja voi olla vaikea vahvistaa. Esimerkiksi ihmisoikeusjärjestö Amnesty International ei pysty tekemään tutkimusta Egyptistä käsin.¹ Riippumatonta raportointia tai ulkomaisten toimijoiden pääsyä Siinain niemimaalle on rajoitettu.² Siinain niemimaan turvallisuustilannetta on käsitelty luvussa viisi. Muualla Egyptissä sattuneita turvallisuusvälikohtauksia on käsitelty pääosin temaattisesti sen mukaan, mihin väestöryhmiin ne liittyvät. Esimerkiksi väkivalta eri uskonnollisia ryhmiä kohtaan on käsitelty niiden omissa luvuissa kappaleessa 1.4.3 *Uskonnolliset vähemmistöt*.

Katsauksen kokoamisessa on käytetty erilaisia julkisia lähteitä, kuten kansainvälisten ja paikallisten järjestöjen ja tutkimuslaitosten tuottamia raportteja ja tietoaaineistoja sekä näitä täydentävää uutismateriaalia, joka on ollut Maahanmuuttoviraston saatavilla raportin kirjoittamishetkellä.

Abstract

This report discusses the societal conditions in Egypt. The report examines the political conditions, the justice system and human rights situation as well as freedom of expression and assembly and the recent changes in legislation and the conditions of vulnerable groups.

The possibilities of independent media and civil society to function freely have been reduced in Egypt in recent years. Some of the journalists and organizations that have faced restrictions have criticized the government, some have reported about problems in the Egyptian society in general. Sometimes it is hard to obtain objective information about incidents in Egypt or to verify the obtained information. For example, the human rights organization Amnesty International cannot conduct research inside Egypt.³ Independent reporting and foreign actors have been restricted from entering the Sinai Peninsula.⁴ The security situation in the Sinai Peninsula is discussed in chapter five. Security incidents elsewhere in Egypt are mainly covered thematically based on the groups of people they concern. For example violence towards religious minorities is discussed in chapter 1.4.3 *Religious minorities*.

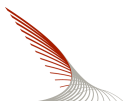
The report is based on various public sources such as reports published by international and local organizations and research institutes and complementary news material which the Finnish Immigration Service has had access to at the time of writing of this report.

¹ Amnesty International 2018 C, s. 10.

² Michaelson/ The Guardian 27.11.2017.

³ Amnesty International 2018 C, p. 10.

⁴ Michaelson/ The Guardian 27.11.2017.

Sisällys

1. Poliittinen tilanne	3
1.1. Poliittinen kehitys ja stabiilitieetti	3
1.2. Vaalit	4
2. Oikeusjärjestelmä	5
2.1. Pidätykset, katoamiset ja laittomat teloitukset	5
2.2. Oikeuslaitos	5
2.3. Vankilaolot	6
2.4. Kuolemantuomio	6
3. Ihmisoikeudet	7
3.1. Mielenpitemen- ja kokoontumisvapaus	7
3.1.1. Toimittajat	8
3.1.2. Kansalaisjärjestöt ja aktivistit	9
3.1.3. Mielenosoitukset	9
4. Haavoittuvat ryhmät	10
4.1. Naisten asema	10
4.1.1. Sukuelinten silpominen	10
4.1.2. Seksuaalinen häirintä ja väkivalta	12
4.2. Lapset	13
4.3. Seksuaalivähemmistöt	13
4.4. Uskonnolliset vähemmistöt	14
4.4.1. Koptikristityt	14
4.4.2. Baha'it, Suufit ja Shiitat	15
4.5. Pakolaiset, turvapaikanhakijat ja ulkomaalaiset	16
5. Turvallisuustilanne	18
5.1. Merkittävimmät aseelliset ryhmät	18
5.2. Toiminta-alueet	18
5.3. Väkivallan ilmenemismuodot	19
5.4. Siviilit kohteina	20
5.5. Talojen tuhoamiset ja pakkosiirrot	21
5.6. Liikkumisrajoitukset ja humanitaariset seuraukset	22
Lähteet	23

1. Poliittinen tilanne

1.1. Poliittinen kehitys ja stabiilitteetti

Presidentti Abdel Fattah al-Sisi (Sisi) hallintoa pidetään usein itsevaltaisempana kuin vuonna 2011 syrjäytetyn presidentti Hosni Mubarakin hallintoa. Osa egyptiläisistä kannattaa Sisiä, koska hän on valtaannousunsa jälkeen vakauttanut oloja vuoden 2011 vallankumouksen jälkeisessä epävarmassa tilassa.⁵ Presidentillä on takanaan myös armeijan ja turvallisuusviranomaisten sekä Yhdysvaltojen ja merkittävien alueellisten toimijoiden, Arabiemiraattien ja Saudi-arabian, tuki eikä maassa ole sellaista yhtenäistä oppositiota, joka hänet pystyisi haastamaan.⁶

Itsenäinen egyptiläinen uutistoimisto Mada Masr uutisoi 22.11.2018 viitaten virallisiin lähteisiin, että Egyptissä oltaisiin muuttamassa perustuslakia siten, että presidentin valtaa lisättäisiin ja presidentin valtakautta pidennettäisiin neljästä vuodesta kuuteen. Muutokset voisivat tulla voimaan jo kesäkuussa 2019.⁷

Egyptiin julistettiin huhtikuussa 2017 voimaan poikkeuslaki sen jälkeen, kun kahteen kirkkoon oli tehty tuhoisat pommi-iskut. Poikkeustila on aina voimassa kolme kuukautta kerrallaan ja parlamentti on aina uusintanut sen.⁸

Human Rights Watchin (HRW) mukaan turvallisuusviranomaiset ovat ottaneet kiinni poliittisia toisinajattelijoita, erityisesti Muslimiveljeskunnan edustajia.⁹ Muslimiveljeskunta julistettiin Egyptissä vuonna 2013 terroristijärjestöksi sen jälkeen, kun armeija syöksi vallasta Muslimiveljeskuntaan kuuluvan presidentti Muhammed Morsin. Terrorismimääritelmä ei ole muuttunut. Vuonna 2014 järjestöltä poistettiin oikeus osallistua politiikkaan.¹⁰ Muslimiveljeskuntaan viittaavia kadunnimiä on poistettu ja ne on vaihdettu neutraalimpiin.¹¹

Egyptin talous on huonossa kunnossa ja valtion velka on ennätyskorkea. Myös inflaatio nousi ennätyslukemiin vuonna 2017. Noin 30 % egyptiläisistä on köyhiä. Marraskuussa 2018 hallinto ilmoitti säästötoimista. Se vapautti säännösteltyä leivän hintaa 1.1.2019 alkaen ja ilmoitti, että loppuvuodesta 2019 metrolippujen hintaa nostetaan ja ettei valtion työntekijöiden palkkoja nosteta suunnitellusti. Nämä ovat tavallisille egyptiläisille tärkeitä jokapäiväisen elämän osia ja valtio on merkittävä työllistäjä Egyptissä. Aiemmin oli leikattu energian ja sähkön tukia. Arvostelijoiden mukaan Egyptin tulisi tehdä rakenteellisia muutoksia talouteensa, jotta se kehittyisi positiivisempaan suuntaan eikä vain kosmeettisia uudistuksia.¹²

Nyt merkittävä osa valtion investoinneista menee sektoreille, jotka eivät lisää tuottavuutta tai valtion varallisuutta. Egyptin armeija on merkittävä taloudellinen toimija, joka on myös ottanut paljon lainaa Persianlahden maista. Turismisektori ei ole lähtenyt kunnolla nousuun vuoden 2011 vallankumouksen jälkeen ja maassa on tehty mittavia rakennusprojekteja, uuden Suezin kanavan ja uuden pääkaupungin

⁵ Raita-aho/ YLE 29.1.2018; Rutherford/ Foreign Affairs 22.10.2018.

⁶ Atef 28.2.2018; Mandour 20.11.2018.

⁷ Soliman. et.al./ Mada Masr 22.11.2018.

⁸ Reuters 22.6.2017; Rutherford/ Foreign Affairs 22.10.2018.

⁹ HRW 2018.

¹⁰ Farouk/ al-Monitor 13.11.2018; BBC 9.8.2014.

¹¹ Farouk/ al-Monitor 13.11.2018.

¹² Mandour 20.11.2018; 3RP 4.7.2018, s. 4.

rakentaminen, jotka ovat lisänneet valtion velkaa. Egypti on myös ostanut merkittäviä määriä aseita vuoden 2013 jälkeen.¹³

Korruptio on Egyptissä yleistä esimerkiksi asioitaessa eri viranomaisten luona.¹⁴ Egyptin hallinnosta tai esimerkiksi sen korruptiosta ei voi keskustella vapaasti maan sisällä. Esimerkiksi yhteiskunnan ja talouden tutkijoita on pidätetty ja heidän julkaisemiaan kirjoja takavarikoitu.¹⁵

1.2. Vaalit

Istuva presidentti Abdel Fattah al-Sisi voitti odotetusti maaliskuussa 2018 pidetyt presidentinvaalit. Hän sai 97 % äänistä.¹⁶ Sisillä oli vain yksi vastaehdokas, al-Ghad (Huominen) -puolueen Mousa Mustafa Mousa. Hän tukee Egyptin hallintoa ja oli tukenut Sisin valintaa toiselle kaudelle. Vaaleja ei yleisesti pidetty reiluina, esimerkiksi poliittisella oppositiolla ei ollut todellisia toimintamahdollisuuksia haastaa Sisiä, koska poliittisia vapauksia ja ilmaisunvapautta on rajoitettu merkittävästi.¹⁷

Poliittisen opposition edustajia tai sellaisia henkilöitä, jotka aikoivat asettua tai asettuivat ehdolle presidentinvaaleissa, on pidätetty. Tammikuussa 2018 entinen armeijan kansliapäällikkö Sami Anan pidätettiin sen jälkeen, kun hän oli ilmaissut aikomuksensa asettua ehdolle. Armeija vaati hänen kuulustelemistaan, koska hän ei ollut pyytänyt lupaa ehdokkuudelle asevoimilta. Lain mukaan armeijan henkilökunta ei saa asettua ehdolle vaaleissa. Samoin perustein pidätettiin armeijan eversti, Ahmed Konsowa. Hänet tuomittiin kuudeksi vuodeksi vankeuteen joulukuussa 2017. Marraskuussa 2017 Mubarakin aikainen pääministeri Ahmed Shafik¹⁸ luovutettiin alkuperäisten tietojen mukaan Arabiemiraateista Egyptiin ja hänet pidätettiin 24 tunnin ajaksi hänen ilmoitettua ehdokkuudestaan. Hän kielsi nämä tiedot myöhemmin samana päivänä. Syyskuussa 2017 toinen presidenttiehdokas tuomittiin kolmeksi kuukaudeksi vankilaan hänen juhlistua hallinnon tavoitteiden vastaista oikeuden päätöstä.¹⁹

Oppositio puolue Misr al-Qawiyān (Vahva Egypti, Strong Egypt) johtaja ja yksi vuoden 2012 presidentinvaalien ennakkosuosikeista, entinen Muslimiveljeskunnan jäsen, Abd al-Moneim Abul al-Fotouh pidätettiin 1.2.2018. Hän oli kehottanut ihmisiä boikotoimaan tulevia vaaleja. Hänet ja 15 muuta puolueen jäsentä laitettiin terroristilistalle. Puolueen varapuheenjohtaja Mohamed al-Kassas pidätettiin 9.2.2018. Myös keskustalaisen al-Wasat-puolueen pääsihteeri Mohamed Abd al-Latif Talaat pidätettiin.²⁰

Misr al-Qawiya -puolueen ja April 6 -liikkeen edustajia on syytetty erityisissä poikkeustilatuoimioistumisissa (ks. kappale 1.2 Oikeuslaitos). April 6 -liike on edelleen kielletty ja viranomaiset katsovat sen olevan ”terroristijärjestö”. Myös al-Ahly-jalkapallojoukkueen kannatusryhmä on listattu ”terroristijärjestöksi” ja sen

¹³ Mandour 20.11.2018.

¹⁴ IHS Jane's SSA 27.11.2018.

¹⁵ Youness/ al-Monitor 4.11.2018; Reporters without Borders [päiväämätön].

¹⁶ Walsh et al./ The New York Times 23.5.2018.

¹⁷ HRW 13.2.2018; Atef 28.2.2018.

¹⁸ Ahmed Shafik oli ehdolla vuoden 2012 presidentinvaaleissa, joissa hän hävisi Mohammed Morsille toisella kierroksella.

¹⁹ Amnesty International 24.1.2018; Pärssinen/ YLE 2.12.2017; HRW 13.2.2018.

²⁰ Amnesty International 9.2.2018; HRW 26.2.2018; Reuters 20.2.2018.

kannattajia pidätetty vuonna 2018 poliisin ja kannattajien välisten yhteenottojen jälkeen.²¹

2. Oikeusjärjestelmä

2.1. Pidätykset, katoamiset ja laittomat teloitukset

Ihmisoikeusjärjestöjen mukaan Egyptissä on ollut vähintään 60 000 poliittista vankia sen jälkeen, kun presidentti Sisi astui valtaan vuonna 2014. Amnesty Internationalin mukaan myös sisäministeriö raportoi pidätyksistä Facebook-sivuillaan.²²

HRW:n mukaan Egyptissä tapahtuu mielivaltaisia pidätyksiä, tahdonvastaisia katoamisia ja kidutusta sisäministeriön alaisen kansallisen turvallisuuden viraston toimesta (National Security Agency). Kidutuksen avulla on pyritty saamaan tunnustuksia pidätetyiltä. Järjestö on raportoinut, että viranomaiset olisivat lavastaneet ampumavälikohtauksia ("shoot-outs"), jotka olisivat todellisuudessa olleet laittomia teloituksia. Näitä tapauksia ei olisi tutkittu eivätkä omaiset ole aina saaneet ruumiita heti haudattaviksi.²³

Osa tahdonvastaisista katoamisista ja laittomista teloituksista liittyy Siinailla käynnissä olevaan sotilasoperaatioon hallinnon "terroristeiksi" luokittelemia henkilöitä vastaan.²⁴ Myös Sisin hallintoon kriittisesti suhtautuvia ihmisiä on kadonnut ja heitä on pidätetty. Syytteinä voi olla "valeutisten" levittäminen tai "terrorijärjestöön" kuuluminen.²⁵

HRW viittaa egyptiläiseen kansalaisjärjestöön (Egyptian Commission for Rights and Freedoms), jonka mukaan elokuun 2016 ja elokuun 2017 välillä 378 henkilöä olisi kadonnut tahdonvastaisesti ja 87 henkilön olinpaikka olisi tuntematon.²⁶

2.2. Oikeuslaitos

Oikeusministeriöllä on valta valita tuomareita ja syyttäjiä ja ylentää heitä sekä määrätä heitä kohtaan kurinpitotoimia. Tuomareiden nimityksissä suhteet voivat vaikuttaa enemmän kuin osaaminen. Tämä on heikentänyt oikeuslaitoksen ja syyttäjänviraston riippumattomuutta. Esimerkiksi turvallisuusviranomaisten tekemiä ihmisoikeusrikoksia ei välttämättä tutkita.²⁷ Myöskään HRW:n mukaan syyttäjät eivät juuri tutki kidutusväitteitä ja hyväksyvät lähes aina tunnustukset, jotka on voitu saada kiduttamalla.²⁸ Oikeuslaitoksen päätöksiin voi joissain tapauksissa vaikuttaa lahjonnalla.²⁹

Voimassa oleva poikkeuslaki mahdollistaa tapausten siirtämisen erityiseen poikkeustilatuomioistuimeen (Emergency State Security Courts) tai sotilastuomioistuimeen. HRW:n mukaan poikkeustilatuomioistuimien ei takaa reilua oikeudenkäyntiä eikä sen päätöksistä voi valittaa.³⁰ Presidentti Sisi pidensi vuonna

²¹ HRW 15.7.2018; Mada Masr 10.3.2018.

²² Middle East Eye 1.11.2018; Amnesty International 2018 C, s. 12.

²³ HRW 2018.

²⁴ HRW 2018.

²⁵ Amnesty International [päiväämätön]; Youness/ al-Monitor 6.11.2018.

²⁶ HRW 2018.

²⁷ Rutherford/ Foreign Affairs 22.10.2018.

²⁸ HRW 2018.

²⁹ IHS Jane's SSA 27.11.2018.

³⁰ Rutherford/ Foreign Affairs 22.10.2018; HRW 15.7.2018.

2016 lain voimassaoloaika viidellä vuodella. Vuosina 2014–2017 ainakin 15 500 siviiliä, heistä yli 150 lapsia, on tuomittu sotilastuomioistuimessa.³¹

Vuonna 2015 säädetty terrorisminvastainen laki (94/2015) on yhä voimassa. Sen nojalla tuomittavia ovat yleistä järjestystä ja yhteiskuntarauhaa rikkovat teot sekä kansallisen yhtenäisyyden ja kansallisen talouden vahingoittaminen. Maassa on yhä käytössä erillisiä tuomioistuimia (chambers) rikos- ja rikkomustuomioistuinten (courts of misdemeanours) yhteydessä. Näistä on käytetty nimitystä ”terrorismituomioistuimet” ja ne ovat antaneet tuomioita massaoikeudenkäynneissä.³²

Egyptin oikeuslaitos on viime vuosina antanut monia hallinnon linjaa tukevia tuomioita massaoikeudenkäynneissä. Osa tuomioista on kumoutunut valitusvaiheessa.³³ Amnesty Internationalin mukaan vuonna 2017 tuomioistuimet muuttivat 162 kuolemantuomiota muihin tuomioihin.³⁴

2.3. Vankilaolot

Egyptin vankiloiden olot ovat huonot ja niissä esiintyy kidutusta. Vankilat ovat liian täysiä, niissä ei ole saatavilla tarpeeksi ruokaa ja niissä on huonot hygieniolot. Lääkkeiden tai hoidon saatavuus voi olla riittämätöntä.³⁵ Myös HRW on raportoinut kidutustapauksista ja kidutuksesta johtuvista kuolemantapauksista vankiloissa.³⁶

Amnesty International on haastatellut ulkomailta käsin vankeja tai heidän omaisiaan. Järjestön mukaan eristysselliin joutuminen on yleistä kaikissa vankiloissa. Aikaa, joksi henkilö voidaan määrätä eristysselliin, pidennettiin vuonna 2017 yhteensä 30 päivään. Apulaissisäministerin päätöksellä kuka tahansa vanki voidaan määrätä sinne jopa kuudeksi kuukaudeksi. Järjestön mukaan poliittisen profiilin omaavat vangit voivat usein joutua eristysselliin.³⁷

2.4. Kuolemantuomio

Egyptian Initiative for Personal Rights -kansalaisjärjestön (EIPR) mukaan kuolemantuomioiden määrääminen ja toimeenpano ovat kasvaneet Egyptissä vuoden 2012 jälkeen. Kuolemantuomio voidaan antaa myös muista kuin terrorismiin tai poliittiseen väkivaltaan liittyvistä rikoksista.³⁸

HRW:n mukaan heinäkuun 2013 jälkeen yli 800 henkilölle on Egyptissä annettu kuolemantuomio. Egyptin korkein valitustuomioistuin (Cassation Court) on kumonnut useita näistä tuomioista ja määrännyt uusia oikeudenkäyntejä. Vuonna 2017 se piti voimassa ainakin 22 kuolemantuomiota. Sotilastuomioistuimet ovat antaneet heinäkuun 2013 jälkeen yli 60 kuolemantuomiota ja niistä valitustuomioistuin (Supreme Military Court of Appeals) piti voimassa 19. Yhteensä sotilastuomioistuinten tuomitsemina on HRW:n mukaan teloitettu 25 ihmistä.³⁹ Amnesty Internationalin vuoden 2017 kuolemantuomioraportin mukaan Egyptissä

³¹ HRW 2018.

³² Amnesty International 2018 C, s. 12.

³³ Ezz/ The New York Times 8.9.2018; Rutherford/ Foreign Affairs 22.10.2018.

³⁴ Amnesty International 2018 A, s. 31.

³⁵ Amnesty International 2018 C, s. 12–13.

³⁶ HRW September 2017.

³⁷ Amnesty International 2018 C, s. 10, 14–15.

³⁸ EIPR 10.5.2018.

³⁹ HRW 2018.

toimeenpantiin vuonna 2017 yhteensä 35 teloitusta ja annettiin 402 kuolemantuomiota, heistä 88 sai kuolemantuomion poliittisesta väkivallasta syytettynä. Myös esimerkiksi murhasta ja raiskauksesta tuomittiin kuolemaan. Vuonna 2016 Egyptissä tuomittiin kuolemaan 237 henkilöä eli määrä lähes kaksinkertaistui.⁴⁰

Syyskuussa 2018 Kairon rikostuomioistuin (Cairo Criminal Court) tuomioistuin vahvisti 75 henkilön kuolemantuomion. Vankeuteen massaoikeudenkäynnissä tuomittiin yli 600 henkilöä, osa heistä elinkautiseen. Kuolemantuomioita annettiin Muslimiveljeskunnan johtohenkilöille, Essam al-Erianille ja Mohamed Beltagille. Oikeudenkäynti liittyy vuoden 2013 mielenosoituksiin, joissa vastustettiin presidentti Mohammed Morsin syöksemistä vallasta.⁴¹ Esimerkiksi Amnesty International on tuominnut päätökset eikä pidä oikeudenkäyntiä puolueettomana. Järjestö huomauttaa, että yhtään poliisia ei ole asetettu syytteeseen vuoden 2013 tapahtumista, joissa kuoli ainakin 900 ihmistä.⁴²

3. Ihmisoikeudet

3.1. Mielipiteen- ja kokoontumisvapaus

Egyptissä on kiristetty viime vuosina riippumattoman median ja kansalaisjärjestöjen toimintamahdollisuuksia. Osa näistä on suhtautunut kriittisesti hallintoon, osa raportoinut yleisemmin yhteiskunnallisista epäkohdista.⁴³ Egyptissä on säädetty vuosina 2017 ja 2018 lakeja, jotka antavat hallinnolle oikeuden tarkkailla kansalaisjärjestöjä ja mediaa. Hallinto voi lakien nojalla lakkauttaa kansalaisjärjestöjä.⁴⁴ Egyptiin perustettiin vuonna 2017 mediaa valvova elin (Supreme Council for Media Regulation). Se voi sulkea mediataloja tai sakottaa niitä.⁴⁵ Egyptissä on perustettu puhelimia, joihin voi soittaa ja ilmiantaa niin kutsuttuja ”vale uutisia”.⁴⁶ Toukokuun 2017 ja helmikuun 2018 välillä estettiin pääsy ainakin 496 internet-sivulle, esimerkiksi itsenäisille uutissivustoille ja ihmisoikeusjärjestöjen sivuille.⁴⁷

Egyptin parlamentti hyväksyi kesäkuussa ja presidentti ratifioi syyskuussa 2018 lain, jonka mukaan kaikkien niiden uutis- ja sosiaalisten medioiden sivustojen, joilla on vähintään 5000 seuraajaa, tulee hakea toimilupa valtiolta. Heidän täytyy myös toimittaa talousarvionsa ja -raporttinsa viranomaisille. Laki mahdollistaa entistä laajemman median kontrollin ja eri sivustojen sulkemisen, esimerkiksi jos ne levittävät ”vääriä tietoja”. Ilmeisesti kaikkien sosiaalisen median tilien, myös yksityishenkilöiden, joilla on yli 5000 seuraajaa sosiaalisessa mediassa, täytyy rekisteröityä. Lakia on kritisoitu, koska sen on pelätty entisestään vaientavan vapaata mediaa ja poliittista oppositiota.⁴⁸

Presidentti Sisi hyväksyi 18.8.2018 lain, mikä rajoittaa internetin käyttöä. Laki laajensi viranomaisten valvontaoikeuksia internetissä. Viranomaiset voivat rajoittaa

⁴⁰ Amnesty International 2018 A, s. 30-31.

⁴¹ Parkkari/ YLE 8.9.2018; Ezz/ The New York Times 8.9.2018.

⁴² Amnesty International 8.9.2018.

⁴³ Amnesty International 2018 C, s. 10.

⁴⁴ Rutherford/ Foreign Affairs 22.10.2018.

⁴⁵ HRW 6.10.2017; Amnesty International 2.7.2018.

⁴⁶ Aljazeera 3.5.2018.

⁴⁷ Aljazeera 3.5.2018; Amnesty International 2.7.2018.

⁴⁸ Stratfor 12.6.2018; Ezz/ The New York Times 8.9.2018.

tai kieltää levittämästä sellaista tietoa, joka yllyttää rikoksiin, on haitallista kansalliselle turvallisuudelle tai vahingoittaa poliittisia, yhteiskunnallisia tai uskonnollisia normeja. Nämä ovat hyvin tulkittavissa olevia termejä. Laissa on myös tiukkoja vaatimuksia sivustojen ylläpitäjien hallinnolliselle toiminnalle. Amnesty International on kritisoinut esitystä ja sen epämääräisiä muotoiluja. Toimittaja ilman rajoja -järjestön mukaan laki tekee lailliseksi Egyptissä jo aiemmin olleen internet-sensuurin.⁴⁹

Egyptissä tuli heinäkuussa voimaan pääministerin asetus (Decree 1238/2018), joka rajoittaa käytännössä kaikenlaisten kulttuuritapahtumien⁵⁰, kuten festivaalien ja konserttien pitämistä. Tapahtumien järjestämistä varten täytyy hakea lupa viranomaisilta, järjestävällä taholla täytyy olla pääomaa vähintään 500 000 Egyptin puntaa (n. 28 000 USD) ja Egyptin kansalaisen täytyy omistaa vähintään 51 % järjestävästä yrityksestä. Lupaa voi hakea vain kerran vuodessa, edellisvuoden heinäkuussa. Hakemuksessa täytyy eritellä esimerkiksi tapahtumaan kutsuttavien vieraiden henkilökohtaisia tietoja. Lakia on kritisoitu ilmaisuvapautta rajoittavaksi ja valtion turvallisuusviranomaisten toimivaltaa kasvattavaksi.⁵¹

3.1.1. Toimittajat

Egyptissä on pidätetty ja tuomittu useita toimittajia ja suljettu mediataloja, jotka ovat kirjoittaneet kriittisesti presidentti Sisistä tai hänen hallinnostaan. Toimittajat ilman rajoja -järjestön mukaan lehdistön sananvapaus on erittäin huono ja mediakenttä on muuttunut presidenttiä mukailevaksi. Myös kriittisiä kommentteja sosiaalisessa mediassa julkaisseita henkilöitä on pidätetty ja tuomittu.⁵² Esimerkiksi terrorisminvastainen laki säätelee, mitä ja koska mediatalot voivat terrori-iskuista raportoida.⁵³

Syyttäjä vaati maaliskuussa 2018 kuolemantuomiota egyptiläiselle kuvajournalistille, Shawkan-nimellä tunnetulle Mahmoud Abu Zeidille. Hän oli keväällä 2018 ollut pidätettynä yli neljä vuotta. Journalistin syyte on osa massaoikeudenkäyntiä, missä syyttäjä on vaatinut maksimirangaistusta eli hirttämistä. Abu Zeid ja massaoikeudenkäynnin vastaajat pidätettiin vuonna 2013 Muslimiveljeskuntaa ja järjestöön kuuluvaa presidentti Mohammed Morsia tukevien mielenosoitusten yhteydessä vuonna 2013, joissa vastustettiin Morsin syöksemistä vallasta. Journalisti oli paikalla kuvaamassa mielenosoitusta.⁵⁴ Abu Zeid sai UNESCO:n lehdistönvapauspalkinnon vuonna 2018. Hän sai oikeudenkäynnissä syyskuussa 2018 viiden vuoden vankeusrangaistuksen. Rangaistusaikaan lasketaan jo vankilassa vietetty aika.⁵⁵

Puolen vuoden aikana ennen maaliskuun 2018 presidentinvaaleja pidätettiin yli 20 toimittajaa. Osa heistä on sittemmin vapautettu.⁵⁶ Vuonna 2017 hallinto asetti sanomalehdet al-Borsa ja Daily News Egypt sekä internet-sivustot Misr al-Arabiya ja

⁴⁹ Amnesty International 2.7.2018; Reporters without Borders 21.8.2018.

⁵⁰ "The decree --- identifies the concerts and festivals as "all cultural and artistic (events or gatherings), whether they are local or international, which are held by state-run or non-governmental bodies with an aim at boosting creativity and maintaining the Egyptian identity." Lotfi/ Daily News Egypt 21.7.2018.

⁵¹ Mada Masr 21.7.2018; Lotfi/ Daily News Egypt 21.7.2018.

⁵² Amnesty International [päiväämätön]; Reporters without Borders [päiväämätön]

⁵³ Dawoud 9.11.2018.

⁵⁴ Reporters without Borders 7.3.2018.

⁵⁵ Parkkari/ YLE 8.9.2018; Ezz/ The New York Times 8.9.2018.

⁵⁶ Aljazeera 3.5.2018.

Cairo Portal terroristille. Niiden varat jäädytettiin ja niiden hallinto asetettiin valtiollisen sanomalehden, Akhbar al-Youm, alaisuuteen.⁵⁷

3.1.2. Kansalaisjärjestöt ja aktivistit

Toukokuussa 2017 presidentti Sisi ratifioi uuden kansalaisjärjestölain (NGO Law⁵⁸), joka kavensi entisestään järjestöjen itsenäisiä toimintamahdollisuuksia. Esimerkiksi varojen saaminen ilman hallituksen lupaa on kiellettyä ja siitä voi saada jopa viisi vuotta vankeutta.⁵⁹ Lakia voidaan tulkita hyvin laajasti: järjestöt eivät lain mukaan saa vahingoittaa kansallista turvallisuutta tai yleistä järjestystä, moraalialta tai terveyttä. Viranomaiset voivat myös puuttua järjestöjen sisäisiin asioihin, esimerkiksi johtajavalintoihin.⁶⁰

Monia hallintoa kritisoineita henkilöitä on pidätetty vuoden 2018 aikana. Esimerkiksi toukokuussa 2018 turvallisuusjoukot pidättivät useita Sisin hallintoa kritisoineita henkilöitä. Heidän joukossaan oli muun muassa aktivisteja ja toimittajia. Heitä syytettiin esimerkiksi ”valeutisten levittämisestä”, ”laittomaan terroristiryhmään [eli Muslimiveljeskuntaan] kuulumisesta” ja ”protesteihin yllyttämisestä”.⁶¹

1.11.2018 uutisoitiin, että ainakin 19 ihmisoikeusaktivistia ja -lakimiestä oli pidätetty aamuyöstä. HRW raportoi 18.11.2018, että se pystyi vahvistamaan 40 pidätettyä henkilöä, yksi järjestön haastattelema lähde sanoi 80 henkilön pidätetyn. Henkilöt pidätettiin aamuyöstä ja koteihin tehtiin ratsioita, yksi henkilö pidätettiin hänen yrittäessään matkustaa ulkomaille. Heitä syytettiin ”valeutisten” levittämisestä. Osa pidätetyistä kuului Egyptian Coordination for Rights and Freedoms -järjestöön. Pidätysten jälkeen järjestö ilmoitti lakkauttavansa toimintansa, koska ilmapiiri Egyptissä ei mahdollista ihmisoikeustyötä.⁶² Järjestön kaksi työntekijää oli pidätettynä aiemmin useiden kuukausien ajan. Tuomioistuimien määräsi heidät vapautettaviksi syyskuussa 2018, mutta turvallisuusviranomaiset eivät vapauttaneet heitä, vaan veivät heidät tuntemattomaan paikkaan.⁶³

3.1.3. Mielenosoitukset

Rauhanomaiset kokoontumiset ovat kiellettyjä ja niistä voidaan rangaista. Presidentti Sisi muutti vuoden 2013 mielenosoituslakia sen jälkeen, kun ylin perustuslakituomioistuin (Supreme Constitutional Court) oli ottanut siihen kantaa, mutta muutos ei HRW:n mukaan muuta lain sisältöä. Presidentti armahti 705 vankia maaliskuussa ja kesäkuussa 2017. Heistä suurin osa oli vangittu nimenomaan liittyen rauhanomaisiin mielenosoituksiin.⁶⁴

Työntekijöiden lakot ja yksityiset ammattiliitot ovat lailla kiellettyjä. Ainut sallittu ammattiliitto on valtiollinen Egyptian Trade Union Federation. Hallitus esimerkiksi nimittää sen johdon.⁶⁵

⁵⁷ HRW 2018.

⁵⁸ Law 70 of 2017 for Regulating the Work of Associations and Other Institutions Working in the Field of Civil Work. USCIRF 2018, s. 155.

⁵⁹ HRW 2018.

⁶⁰ USCIRF 2018, s. 155.

⁶¹ HRW 31.5.2018.

⁶² Middle East Eye 1.11.2018; Amnesty International 1.11.2018; HRW 18.11.2018.

⁶³ Amnesty International 1.11.2018; HRW 3.10.2018.

⁶⁴ HRW 2018.

⁶⁵ HRW 2018.

13 poliisia vaati vuonna 2015 lakolla parempaa palkkaa ja parempia työoloja. Heidät vangittiin huhtikuussa 2018 ja he saivat 3–5 vuoden vankeustuomiot laittomasta kokoontumisesta, lietsomisesta sisäministeriötä vastaan ja kuulumisesta laittomaan ryhmään.⁶⁶

4. Haavoittuvat ryhmät

4.1. Naisten asema

4.1.1. Sukuelinten silpominen

Naisten ja tyttöjen sukuelinten silpominen (Female Genital Mutilation, FGM) on lailla kielletty Egyptissä (rikoslain artikla 242 ja lasten oikeuksia koskeva laki 126/2008).⁶⁷ Egyptiläisen gender-tutkimuslaitoksen mukaan viranomaiset eivät ole kuitenkaan toimeenpanneet lakia tai luoneet tarvittavia kehyksiä toimeenpanolle. Ympärileikkauksen fyysisiä tai psyykkisiä vaaroja ei ole tuotu ihmisten tietoisuuteen. Esimerkiksi terveydenhoitohenkilökuntaa, poliiseja tai syyttäjiä ei ole koulutettu havaitsemaan ilmiötä tai vastaamaan siihen eikä sairaaloita tarkasteta FGM:n varalta.⁶⁸

Egyptissä on vuoden 2008 jälkeen, jolloin FGM kriminalisoitiin, nostettu syytteitä kahdessa tapauksessa. Vuonna 2015 lääkäri sai kahden vuoden vankeustuomion, pakkotyötä ja hänen klinikkansa suljettiin vuodeksi kun tyttö oli menehtynyt operaation jälkeen. Vuonna 2016 lääkäri, nukutuslääkäri ja uhrin äiti saivat yhden vuoden ehdollista vankeutta, kun tyttö menehtyi operaation aikana.⁶⁹ Vuonna 2016 lakia kiristettiin (laki nro 78/2016) ja nyt FGM:stä syytetty voi saada vähintään 5 ja enintään 7 vuotta vankeutta.⁷⁰ Erityisesti tilanteissa, joissa sukuelinten silpomisen yhteydessä on tullut komplikaatioita, on lääkintähenkilökuntaa tai perheenjäseniä myös vuonna 2018 vapautettu syytteistä.⁷¹

Egypt Today -uutissivusto uutisoi toukokuussa 2018 FGM:stä Egyptissä ristiriitaisesti edellä mainittuihin tietoihin nähden. Uutisessa viitataan Egyptin terveysministeriin ja hallinnolliseen tuomioistuimeen, joiden mukaan ”FGM:n tulisi olla kiellettyä sairaaloissa ja julkisilla/yksityillä klinikoilla” ja että terveysministerin mukaan FGM:n kriminalisoiminen lailla olisi keino vähentää sitä. FGM on jo edellä mainitun tiedon mukaan kielletty Egyptissä. On mahdollista, että lausunnot olivat kannanottoja lain tiukemman toimeenpanon puolesta. Muita keinoja vähentää FGM:ää ovat uutisen viittaman terveysministerin mukaan muun muassa terveysalan opiskelijoiden koulutus, tietoisuuden lisääminen ja sairaaloille vaatimus ilmoittaa, jos heille tulee ympärileikkaustapauksia.⁷²

Egyptiläisen New Woman Foundation -säätiön mukaan vuoden 2016 lakimuutos ei ole lisännyt tehtyjen rikosilmoitusten määrää. Egyptian Initiative for Personal Rights -kansalaisjärjestön (EIPR) mukaan oikeuteen asti edenneiden tapausten määrä on

⁶⁶ AP 28.4.2018.

⁶⁷ Daa/ al-Monitor 13.2.2018; 28 Too Many 2007, s. 25–26.

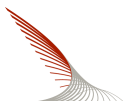
⁶⁸ Daa/ al-Monitor 13.2.2018.

⁶⁹ Daa/ al-Monitor 13.2.2018.

⁷⁰ Daa/ al-Monitor 13.2.2018; UNICEF 6.2.2018; 28 Too Many 2007, s. 26.

⁷¹ EIPR 24.5.2018.

⁷² Saad/ Egypt Today 31.5.2018.

kasvanut vain vähän. Molemmat järjestöt vaativat lain parempaa toimeenpanoa ja koulutusta sukuelinten silpomiseen liittyen.⁷³

UNICEFin mukaan miesten ja äitien tietoisuus FGM:n haitoista sekä se, onko äiti ympärileikattu, ovat tärkeitä tekijöitä käytännön kitkemiseksi. Tietoisuus on kuitenkin järjestön mukaan vähentynyt egyptiläisnaisten keskuudessa. 80 % naisista oli saanut tietoa asiasta vuonna 2005, mutta vuonna 2014 enää 35 %.⁷⁴ Vuonna 2017 voimaan tullut kansalaisjärjestölaki (ks. kappale 3.1.2 Kansalaisjärjestöt ja aktivistit) voi hankaloittaa Egyptissä tehtävää FGM:n vastaista työtä.⁷⁵

Dar al-Ifta, taho, joka antaa Egyptissä uskonnollisia ohjeita (*fatwa*), julisti vuonna 2016 sattuneen kuolemantapauksen jälkeen, että FGM on islaminvastaista.⁷⁶ Egypt Today -uutissivuston mukaan Dar al-Ifta julisti myös toukokuussa 2018, että FGM on islaminvastaista. Dar al-Iftan mukaan sitä tehdään yhä, koska jotkut ”maaseudulla ja köyhissä osissa Egyptiä” katsovan sen olevan yhteiskunnallinen normi.⁷⁷

UNICEF uutisoi vuonna 2018, että valtiollisten instituutioiden ohella sunnalaisen islamin keskus al-Azhar sekä koptikirkko ovat yhdessä UNICEFin kanssa tuominneet FGM:n ja pyrkineet vaikuttamaan yhteiskuntaan sen vähentämiseksi.⁷⁸

Niiden naisten ja tyttöjen, joiden sukupuolielimiä on jollain tapaa silvottu tai leikattu, tarkkaa määrää ei ole tiedossa. Viimeisimmät tutkimustulokset ovat vuodelta 2015 ja niihin viitataan useissa eri yhteyksissä. Yleinen trendi 2000-luvulla näyttäisi näiden tietojen valossa olevan hieman laskeva, mutta siinä voi olla suuriakin eroja esimerkiksi henkilön asuinalueen tai varallisuuden mukaan. Koska aihe on sensitiivinen, eivät mitkään tutkimustulokset välttämättä anna koko totuutta yhteiskunnasta.⁷⁹ Sekä kristityt että muslimit harjoittavat ympärileikkausta Egyptissä.⁸⁰

Tammikuussa 2018 ilmestyneessä al-Monitorin uutisessa viitattiin vuonna 2015 ilmestyneisiin tutkimustuloksiin, joiden mukaan 90 % egyptiläisistä naisista on ympärileikattu. Lähes 80 % toimenpiteistä oli lääkäreiden ja sairaanhoitajien tekemiä.⁸¹ UNICEF viittaa vuosina 2004–2017 eri maissa tehtyihin kansallisiin tutkimuksiin, joiden mukaan Egyptissä 15–49-vuotiaista tytöistä ja naisista 87 %:n sukuelimet oli silvottu.⁸²

HRW viittaa National Program for Combating FGM -järjestön tietoihin, joiden mukaan vuonna 2005 yhteensä 74 % 15–17-vuotiaista tytöistä oli ympärileikattu. Vuonna 2015 vastaava luku oli 55 %.⁸³ 28 Too Many -järjestön vuonna 2018 julkaisemassa raportissa viitataan tietoihin vuosilta 2005 ja 2014, jolloin ympärileikattujen 0–17-vuotiaiden tyttöjen määrä laski 69 %:sta 55 %:iin. Raportin mukaan FGM suoritetaan yleensä ennen 18 ikävuotta, joten tilastojen mukaan

⁷³ New Woman Foundation 10.2.2018; EIPR 24.5.2018.

⁷⁴ UNICEF 6.2.2018.

⁷⁵ 28 Too Many 2007, s. 29.

⁷⁶ Aswat Masriya. 2.6.2016.

⁷⁷ Saad/ Egypt Today 31.5.2018.

⁷⁸ UNICEF 6.2.2018.

⁷⁹ Ks. esim. 28 Too Many 2007, s 6–7.

⁸⁰ 28 Too Many 2007, s. 64–67.

⁸¹ Daa/ al-Monitor 13.2.2018.

⁸² UNICEF February 2018.

⁸³ HRW 2018.

näyttäisi siltä, että ympärileikattujen määrä tulisi laskemaan ajan myötä jonkin verran.⁸⁴

UNICEF viittaa kansalliseen, myös vuonna 2015 ilmestyneisiin tutkimustuloksiin, joiden mukaan 10 % 1–14-vuotiaista kaupunkilaistytöistä on ympärileikattu. Maaseudulla ympärileikattujen osuus on 16 %.⁸⁵ Tutkimuksessa väestö on jaettu viiteen varallisuusluokkaan ja rikkaimmasta luokasta köyhimpään 1–14-vuotiaita tyttöjä on ympärileikattu seuraavasti: 5 %, 11 %, 13 %, 16 % ja 23 %. Tiedot ympärileikatuista tytöistä oli saatu heidän äideiltään.⁸⁶

28 Too Many -järjestön mukaan 15–49-vuotiaista kaupunkilaisnaisista 77 % on ympärileikattu, maaseudulla vastaava luku on 93 %. FGM on järjestön viittaamien tietojen mukaan yleisempää Ylä-Egyptissä kuin Ala-Egyptissä ja kaupunkialueilla. Myös varallisuus vaikuttaa järjestön viittaamien tietojen mukaan ympärileikkaukseen. 94 % 15–59-vuotiaista köyhimmän yhteiskuntaluokan naisista oli ympärileikattu, rikkaimman yhteiskuntaluokan naisista 70 %.⁸⁷ Egyptissä on tavoitteena kitkeä FGM maasta vuoteen 2030 mennessä.⁸⁸

57 % nuorista naisista ja 70 % nuorista miehistä katsoi vuonna 2017 tehdyn tutkimuksen mukaan, että FGM on tarpeellinen toimenpide.⁸⁹ UNICEF viittaa vuonna 2016 tehtyyn tutkimukseen, jonka mukaan vuonna 2005 naisista 32 % katsoi FGM:n voivan johtaa terveysriskeihin tai kuolemaan. Vuonna 2014 vastaava luku oli noin 54 %.⁹⁰ UNICEF viittaa vuosina 2004–2017 tehtyihin kansallisiin tutkimuksiin eri maissa, joiden mukaan 38 % egyptiläistytöistä ja -naisista, jotka olivat kuulleet FGM:stä, olivat sitä mieltä, ettei sitä pitäisi tehdä.⁹¹

4.1.2. Seksuaalinen häirintä ja väkivalta

Naisten kohtaama seksuaalinen häirintä ja väkivalta ovat Egyptissä yleisiä ilmiöitä. Seksuaalinen häirintä on lailla kiellettyä ja siitä voi saada kuusi kuukautta vankeutta tai 3000–5000 Egyptin punnan sakot (n. 167–280 USD). Esimerkiksi valta-aseman väärinkäyttö voi koventaa tuomiota. Usein väkivallasta tai häirinnästä ei kuitenkaan tehdä rikosilmoituksia tai nosteta syytteitä.⁹² Jos häirinnän uhri kertoo seksuaalisesta häirinnästä, hän voi itse joutua syyttelyiden kohteeksi ja yhteiskunnan leimaamaksi. Henkilön oma perhekin voi vaatia häntä pitämään tapahtumista matalaa profiilia tai henkilö voidaan erottaa työpaikasta.⁹³

Syyskuussa 2018 mies tuomittiin kahdeksi vuodeksi vankeuteen ja 2000 punnan (n. 110 USD) sakkoihin seksuaalisesta häirinnästä. Rikosilmoituksen tehneet naiset sanoivat, että tekijöiden perheenjäsenet painostivat heitä perumaan ilmoitukset poliisiasemalla. Toisessa tapauksessa vankilaan tuomittu mies oli saanut uhrin osoitteen vapautumisensa jälkeen poliisiasemalta ja hyökännyt naista kohti.⁹⁴

⁸⁴ 28 Too Many 2007, s. 9.

⁸⁵ UNICEF October 2018; 28 Too Many 2007, s. 9.

⁸⁶ UNICEF October 2018.

⁸⁷ 28 Too Many 2007, s. 9.

⁸⁸ UNICEF 6.2.2018.

⁸⁹ Daa/ al-Monitor 13.2.2018.

⁹⁰ UNICEF 6.2.2018.

⁹¹ UNICEF February 2018.

⁹² HRW 2018; El-Mahdawy/ Mada Masr 13.10.2018.

⁹³ El-Mahdawy/ Mada Masr 13.10.2018.

⁹⁴ El-Mahdawy/ Mada Masr 13.10.2018.

Henkilöitä, jotka ovat kritisoineet hallintoa siitä, ettei se ole suojellut riittävästi naisia seksuaaliselta häirinnältä - mikä on Egyptissä yleistä - on vangittu. Esimerkiksi syyskuussa 2018 egyptiläinen ihmisoikeusaktivisti Amal Fathy tuomittiin kahdeksi vuodeksi vankilaan ja 560 USD sakkoihin. Libanonilainen turisti pidätettiin Kairon lentokentällä kesäkuussa 2018, kun hän oli kritisoinut Egyptissä tapahtuvaa seksuaalista häirintää ja syytti presidentti Sisiä alistavaksi sosiaalisessa mediassa.⁹⁵

4.2. Lapset

Konservatiiviset uskonnolliset johtajat ovat vaatineet erityisesti naisten avioiän laskemista. Avioikä on Egyptissä 18 vuotta, mutta he ovat perustelleet avioiän laskemista sillä, että tytöt aikuistuisivat aiemmin kuin pojat. Valtiollinen National Council for Women -järjestö arvioi, että yli puolet tytöistä maaseudulla menee naimisiin ennen kuin he täyttävät 18 vuotta. Järjestön mukaan noin 14 % aviottuvista tytöistä ja naisista on 15–19-vuotiaita. Vuonna 2017 Egyptissä valmisteltiin lakimuutosta, mikä olisi kriminalisoinut alaikäisten avioliitot.⁹⁶

Presidentti Sisi on vastustanut avioiän laskemista ja uskonnollisten asioiden ministeriö pidatti imaamin vuonna 2017, kun kävi ilmi, että hän oli vihkinyt 27 alaikäistä tyttöä avioliittoon.⁹⁷

4.3. Seksuaalivähemmistöt

Samaa sukupuolta olevia on syytetty Egyptissä prostituutiolain (10/1961) nojalla, jolloin heitä vastaan on nostettu syytteitä irstailusta. Lain mukaan henkilö voidaan tuomita enintään kolmeksi vuodeksi vankeuteen. Marraskuussa 2017 Egyptin parlamentissa tehtiin esitys samaa sukupuolta olevien henkilöiden välisen seksuaalisen kanssakäymisen kriminalisoimisesta. Amnesty Internationalin mukaan lakimuutos voisi entisestään heikentää seksuaalivähemmistöjen asemaa maassa ja lisätä yhteiskunnan ennakkoluuloja heitä kohtaan.⁹⁸ Egyptissä viranomaiset voivat tehdä anaalitutkimuksia, jos henkilön epäillään olevan seksuaalivähemmistön edustaja.⁹⁹

HRW raportoi, että viranomaiset olivat pidättäneet 22.9.2017 eri lähteiden mukaan 43–85 ihmistä. Pidätettyjä henkilöitä syytettiin lokakuussa 2017 ”irstailusta tai siihen yllyttämisestä” ja ainakin kuusi ihmistä oli saanut tuomion. Tuomiot vaihtelivat yhdestä vuodesta kuuteen. Pidätyksiä tehtiin sen jälkeen, kun libanonilainen yhtye, Mashrou’ Leila, jonka laulaja on avoimesti homoseksuaali, oli pitänyt Kairossa konsertin ja konsertissa oli heilutettu seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen tunnusta, sateenkaarilippua. Kaikkia konserttiin osallistuneita pidettiin mediassa ja viranomaisten toimesta ”poikkeavina”. Jotkut henkilöistä pidätettiin seuranhakusovellusten avulla. Joitain henkilöitä oli tammikuuhun 2018 mennessä vapautettu kansainvälisen painostuksen seurauksena. Osalle tehtiin anaalitutkimuksia ja ainakin 20 heistä sai kuudesta kuukaudesta kuuteen vuoteen vankeutta.¹⁰⁰

22.9.2017 pidätettyjen määrä (43–85 ihmistä) on suuri siihen nähden, että EIPR:n mukaan lokakuun 2013 ja maaliskuun 2017 välillä pidätettiin ja asetettiin

⁹⁵ Amnesty International 29.9.2018; Reuters 3.6.2018.

⁹⁶ Nabeel et.al. /PRI 13.8.2018; Egyptian Streets 12.10.2017.

⁹⁷ Nabeel et.al. /PRI 13.8.2018; Egyptian Streets 12.10.2017.

⁹⁸ Amnesty International 9.11.2017.

⁹⁹ HRW July 2016; Amnesty International 9.11.2017.

¹⁰⁰ HRW 6.10.2017; Raita-aho/ YLE 29.1.2018; Amnesty International 9.11.2017.

syytteeseen yhteensä 232 ihmistä. Heistä 129 oli pidätetty seuranhakuovellusten ja sosiaalisen median kautta.¹⁰¹ Egyptin poliisi alkoi EIPR:n mukaan vuonna 2015 systemaattisesti käyttää seuranhakuovelluksia ja sosiaalista mediaa seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen pidättämiseksi. Vähemmistöjen edustajat huijataan ansaan tekeytymällä esimerkiksi seuraa etsiväksi henkilöksi.¹⁰²

HRW:n mukaan egyptiläinen mediaa valvova elin (Supreme Council for Media Regulation) on kieltänyt kaiken ”positiivisen” raportoinnin seksuaalivähemmistöistä.¹⁰³

4.4. Uskonnolliset vähemmistöt

4.4.1. Koptikristityt

Arviot kristittyjen osuudesta Egyptin väestöstä vaihtelevat suuresti, useimmiten 5 ja 15 prosentin välillä¹⁰⁴. Kristityistä noin 90 prosenttia kuuluu orientaaliortodoksista perinnettä edustavaan koptikirkkoon¹⁰⁵.

Presidentti Sisi on yrittänyt vähentää uskonnollisia jännitteitä maassa ja esimerkiksi vierailut maan ensimmäisenä presidenttinä joulujumalanpalveluksissa. Koptikirkon johtaja, paavi Tawadros II, on puolestaan tukenut julkisesti Sisiä.¹⁰⁶ Toisaalta tämän seurauksena koptit ovat leimautuneet Sisiä vastustavien islamistien silmissä Sisin tukijoiksi, mitä puolestaan pidetään yhtenä syynä heihin kohdistuneisiin iskuihin¹⁰⁷. Islamistit ovat myös paitsi syyttäneet julkisesti kristittyjä Mursin syrjäyttämistä ja Sisin tukemisesta, myös antaneet ymmärtää, että kristittyihin kohdistuvat iskut ovat itse asiassa salaliitto, jonka tarkoitus on levittää perusteetonta kuvaa kristittyihin kohdistuvasta vainosta¹⁰⁸.

Erityisen yleistä uskonnollisperäinen väkivalta on ollut Minyan kuvernoraatissa Ylä-Egyptissä, jonka asukkaista kristittyjä on myös suhteessa eniten.¹⁰⁹ Koptien julkaisemassa viikkolehti al-Watanissa julkaistun tutkimuksen mukaan 65 prosenttia väkivaltaisista hyökkäyksistä kopteja kohtaan tapahtui Minyassa¹¹⁰.

Kaksi koptia kuoli uutena vuotena 2018 Gizan kaupungissa Suur-Kairon alueella, kun alkoholiakauppaa kohti tulitettiin.¹¹¹

Minyassa Pyhän Samuelin luostarissa, Kairosta noin 260 km etelään, tehtiin isku pyhiinvaeltajia kohtaan marraskuussa 2018. Eri lähteiden mukaan 7–13 ihmistä kuoli ja 18–19 haavoittui. ISIS ilmoittautui iskun tekijäksi. Samaan paikkaan tehtiin kuolonuhreja vaatinut isku toukokuussa 2017. Sisäministeriö ilmoitti marraskuun iskun jälkeen turvallisuusjoukkojen tappaneen 19 henkilöä, jotka liittyivät iskuun. Tekijöitä jahdattiin Aljazeeran mukaan aavikolla Minyan kaupungin ulkopuolella ja molemmat osapuolet tulittivat toisiaan.¹¹² Tutkimuslaitos Carnegie Middle East

¹⁰¹ EIPR November 2017, s. 8–9.

¹⁰² EIPR November 2017, s. 12.

¹⁰³ HRW 6.10.2017.

¹⁰⁴ The Economist 18.8.2016; Youssef/ al-Akhar 30.9.2012; USDOS 2017; Elsässer 2014: 7, 75-76.

¹⁰⁵ USDOS 2017.

¹⁰⁶ The Economist 18.8.2016; MRG 2017 B; Middle East Eye 16.11.2016; Makar 9.12.2016.

¹⁰⁷ Trager/ Foreign Policy 27.5.2017; Abdullah/ Al-Monitor 25.4.2017; Society for Threatened Peoples 2017.

¹⁰⁸ Trager/ Foreign Policy 27.5.2017.

¹⁰⁹ HRW 15.9.2016; MRG 2017 B; The New Arab 7.1.2017.

¹¹⁰ USDOS 2017.

¹¹¹ Takkenen/ YLE 1.1.2018.

¹¹² Aljazeera 4.11.2018; The Associated Press/ The Guardian 3.11.2018; ACLED 6.11.2018.

Centerin mukaan sosiaalisessa mediassa epäiltiin, että onnistuivatko viranomaiset todella tappamaan tekijät, koska he eivät pystyneet estämään itse iskuakaan.¹¹³

Kopteilla on edelleen ollut ongelmia laillistaa rakentamiaan kirkkoja, huolimatta vuonna 2016 voimaan tulleesta laista. Vuonna 2017 tällaisia kirkkoja oli HRW:n mukaan yli 2000. Yhdysvaltojen uskonnonvapausraportin mukaan vuonna 2017 yhteensä 5540 kirkkoa haki lupaa kirkon rakentamiselle tai korjaukselle, mutta ne eivät olleet saaneet lupaa. Kun kirkkoja korjataan tai rakennetaan, kristityt voivat kohdata uskonnollisperusteista väkivaltaa. Valtio on yleisesti uskonnollisperustaisen väkivallan kohdalla suosinut perinteisen sovittelun käyttämistä rikostutkimusten tai syytteiden nostamisen sijaan.¹¹⁴

4.4.2. Baha'it, Suufit ja Shiit

Baha'ita on Egyptissä erään arvion mukaan 500–2000.¹¹⁵ USCIRF:n (United States Commission on International Religious Freedom) vuoden 2018 raportissa baha'idien lukumääräksi arvioidaan vähintään 2000. Baha'ilaisuus ei ole Egyptissä virallinen uskonto.¹¹⁶

Aiemmin baha'idien oli vaikea hankkia henkilökortteja Egyptissä, sillä viranomaisia oli sisäministeriön toimesta ohjeistettu olemaan antamatta kortteja muille kuin muslimeille, kristityille ja juutalaisille.¹¹⁷ Baha'idien täytyi joko olla ilman välttämätöntä henkilökorttia, mikä on rikos, tai identifioitua todenvastaisesti muslimiksi tai kristityksi. Pitkittyneen oikeudenkäynnin jälkeen baha'it saivat viimein vuonna 2009 oikeuden henkilökorttiin. Koska baha'i-uskoa ei ole tunnustettu valtion taholta, baha'idien (ja muiden ei-tunnustettujen uskontojen edustajien) henkilökortteihin merkitään uskonnon¹¹⁸ kohdalle viiva.¹¹⁹ Minority Rights Groupin mukaan baha'it ovat kohdanneet ongelmia henkilökorttien hankkimisessa vuoden 2009 päätöksen jälkeenkin.¹²⁰

Suufilaista islamia harjoittavien ihmisten määrää ei tiedetä. BBC:n vuonna 2017 julkaiseman arvion mukaan heitä olisi noin 15 miljoonaa. Sunni tai shia voi yhdistää uskontoonsa suufilaisia oppeja ja esimerkiksi vierailta säännöllisesti suufi-moskeijassa.¹²¹ Al-Monitorissa ilmestyneen artikkelin mukaan suufilaisuuden suosio olisi noussut vuoden 2011 vallankumouksen jälkeen koulutettujen kaupunkilaisnuorten keskuudessa.¹²²

ISISin paikallinen haara, Siinain provinssi, teki iskun suufi-moskeijaan Pohjois-Siinaila marraskuussa 2017. Isku oli Egyptin modernin historian tuhoisin isku ja siinä kuoli eri lähteiden mukaan 305–311 ja loukkaantui 128 ihmistä. Iskun seurauksena suufit peruuttivat vuosittaisen paraatinsa. Brittilehti The Guardian viittaa Associated Pressin tietoihin, joiden mukaan ISISin jäsenet olisivat varoittaneet paikallisia kylänvanhimpia tekemästä yhteistyötä turvallisuusviranomaisten kanssa tai pitämästä suufien rituaaleja profeetta

¹¹³ Dawoud 9.11.2018.

¹¹⁴ HRW 2018; USCIRF 2018, s. 157.

¹¹⁵ Johnston/ Reuters 21.2.2007.

¹¹⁶ USCIRF 2018, s. 154–155.

¹¹⁷ MRG 2017 A.

¹¹⁸ Jos henkilö kääntyy esimerkiksi islamista kristinuskoon, hänen uskontoaan henkilökortissa ei vaihdeta. USCIRF 2018, s. 158.

¹¹⁹ MRG 2017 A; HRW 15.4.2009.

¹²⁰ MRG 2017 A.

¹²¹ Tantawi/ BBC 28.11.2017.

¹²² El-Beih/ al-Monitor 11.7.2018.

Muhammadin syntymäpäivän¹²³ muistoksi.¹²⁴ The New York Timesin mukaan kylänvanhimmat olivat vuonna 2017 luovuttaneet ISISin jäseniksi syytettyjä henkilöitä Egyptin turvallisuusviranomaisille. Paikallisten ja viranomaisten mukaan isku olisi ollut kostoisku.¹²⁵

Myöskään shiiojen määrästä Egyptissä ei ole olemassa tarkkaa tietoa. Arviot shiiojen määrästä ovat hyvin epätarkkoja, erään arvioin mukaan heitä on 50 000–1 miljoona. Iso osa shiioista pitää matalaa profiilia uskonnostaan.¹²⁶ Islamistit ovat vaatineet shiiojen poistamista Egyptistä eivätkä kaikki islamilaiset oikeusoppineet pidä heitä oikeina muslimeina.¹²⁷

4.5. Pakolaiset, turvapaikanhakijat ja ulkomaalaiset

Egyptissä oli 30.9.2018 päivätyn tiedon mukaan yhteensä noin 190 000 UNHCR:lle rekisteröitynyttä pakolaista ja noin 50 000 turvapaikanhakijaa.¹²⁸ 21.10.2018 päivätyn tiedon mukaan maassa oli noin 132 000 UNHCR:lle rekisteröitynyttä syyrialaispakolaista.¹²⁹ Suurimpia muita turvapaikanhakija- ja pakolaiskansallisuuksia ovat sudanilaiset (noin 40 000), etiopialaiset (noin 15 000), eritrealaiset (noin 15 000) ja eteläsudanilaiset (noin 14 000).¹³⁰

Egypti on vuodesta 2013 vaatinut syyrialaisilta viisumia. Vuodesta 2017 Egypti on myöntänyt viisumeita Egyptissä oleskelevien syyrialaispakolaisten perheenjäsenille (ydinperhe). Egyptissä ei ole pakolaisleirejä, vaan pakolaiset asuvat kaupungeissa muun väestön seassa, erityisesti Suur-Kairon, Aleksandrian ja Damiettan alueella. UNHCR:lle rekisteröityneet pakolaiset ja turvapaikanhakijat ovat oikeutettuja oleskelulupaun, joka on voimassa kuusi kuukautta kerrallaan. Oleskeluluvan uusiminen tai perheenyhdistämisen hakeminen voi olla aikaa vievä prosessi ja jälkimmäistä voidaan joskus rajoittaa.¹³¹ Egyptin kansalaisuutta ei ole lähtökohtaisesti mahdollista hakea pelkän maassa oleskelun perusteella.¹³²

Egypti ei kuulu YK:n palestiinalaisjärjestö UNRWAn toimivallan alle, eikä UNHCR rekisteröi tai tarjoa palveluita palestiinalaispakolaisille. UNHCR ei myöskään Yhdysvaltojen ulkoministeriön mukaan rekisteröi Libyan kansalaisia.¹³³

Syyrialaispakolaisilla on pääsy koulutukseen ja terveydenhuoltoon paljolti samalla lailla kuin kansalaisilla.¹³⁴ Myös esimerkiksi sudanilaiset pakolaislapset pääsevät koulutukseen, mutta vanhemmat eivät halua aina laittaa lapsiaan kouluun syrjinnän takia.¹³⁵ Tammikuussa 2017 Egypti myönsi kaikille pakolaisille ja turvapaikanhakijoille saman pääsyn perus- ja erikoisterveydenhuoltoon kuin kansalaisille. Pakolaiset rasittavat julkisten palveluiden tarjoamista. Lähes 30 % egyptiläisväestöstä on köyhiä. Järjestöjen tuki pakolaisille ja köyhille egyptiläisille on

¹²³ Ääri-islamia edustajat katsovat profeetta Muhammadin syntymäpäivän juhlinnan olevan harhaoppia. Syntymäpäivää juhlitaan yleisesti Egyptissä. Ääri-islamilaista ajattelua edustavien mielestä myös suufilaisuus on harhaoppia.

¹²⁴ Michaelson/ The Guardian 27.11.2017; Youssef/ The New York Times 1.12.2017.

¹²⁵ Youssef/ The New York Times 1.12.2017.

¹²⁶ The Economist 30.9.2017.

¹²⁷ Abdo 21.2.2017.

¹²⁸ UNHCR 30.9.2018.

¹²⁹ UNHCR 31.10.2018.

¹³⁰ UNHCR 30.9.2018.

¹³¹ 3RP 4.7.2018, s. 4.

¹³² Miranda June 2018, s. 8.

¹³³ USDOS 2918, s. 34.

¹³⁴ 3RP 4.7.2018, s. 4.

¹³⁵ Miranda June 2018, s. 16.

tärkeää palveluiden saatavuuden kannalta.¹³⁶ Monet pakolaiset työskentelevät epävirallisilla sektoreilla ja matalapalkkatöissä. Tällöin myös esimerkiksi taloudellisen tai seksuaalisen hyväksikäytön mahdollisuudet kasvavat. Erityisesti Saharan eteläpuolisesta Afrikasta kotoisin olevia pakolaisia voidaan syrjiä.¹³⁷

Syyrialaispakolaisten oloja Egyptissä on tutkittu vuonna 2016. Tutkimuksen mukaan entistä harvemmillä syyrialaisella on voimassaoleva oleskelupa. Lapsityön määrä oli noussut vuodesta 2015 yli neljällä prosentilla 7 %:iin ja koulua käymättömien lasten määrä oli noussut hieman. Suurin osa kotitalouksista lainaa rahaa selvittääkseen päivittäisistä menoistaan ja 73 % kotitalouksista oli velkaantuneita. Reilu puolet kotitalouksista oli vuonna 2016 haavoittuvassa asemassa.¹³⁸ Myös vuonna 2018 ilmestyneen sudanilaisia ja somalialaisia pakolaisia käsittelevän tutkimuksen mukaan heidän olosuhteensa ovat heikot ja monet kotitaloudet ovat köyhiä.¹³⁹

Syyrialaiset ovat Egyptissä, kuten muuallakin Lähi-idässä, saaneet ison osan kansainvälisten järjestöjen tarjoamasta tuesta. Tämä on voinut heikentää muiden pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden asemaa ja aiheuttaa eripuraa eri väestöryhmien välillä.¹⁴⁰

News Deeply on raportoinut sudanilaispakolaisista, joita Sudanin hallinto on pyrkinyt uhkaamaan Egyptistä käsin. Artikkelin mukaan Egyptin viranomaiset olisivat painostaneet sudanilaisia toisinajattelijoita lähtemään maasta tai lopettamaan poliittisen aktivismin. News Deeplyn Sudanin Kairon suurlähetystön lähteen mukaan Egypti olisi luovuttanut joitain toisinajattelijoita Sudaniin. UNHCR:n mukaan Egyptissä toimivat ulkomaiset suurlähetystöt olisivat varoittaneet järjestöä sudanilaispakolaisten Egyptin viranomaisilta saamista uhkauksista.¹⁴¹

Amnesty Internationalin mukaan Egypti on karkottanut maasta vuoden 2017 tammi- ja huhtikuun välillä ainakin 50 eritrealaista, sudanilaista ja etiopialaista turvapaikanhakijaa. Poliisi on HRW:n mukaan pidättänyt kymmenittäin uiguureja Kiinan hallinnon pyynnöstä. Hallinto oli pyytänyt uiguuri-opiskelijoita palaamaan Kiinaan. Osa heistä olisi vapautettu, osa HRW:n vuosiraportin ilmestymisen aikaan yhä pidätettyinä ja osa palautettu Kiinaan. Myös Amnesty Internationalin mukaan Egypti on palauttanut uiguureja Kiinaan.¹⁴²

5. Turvallisuustilanne

Tässä kappaleessa käsitellään erityisesti Siinain niemimaan turvallisuustilannetta vuoden 2018 aikana. Siinain niemimaa on ainut alue Egyptissä, jossa on käynnissä aseellinen selkkkaus pelkkien pommi- ja itsemurhaiskujen sijaan. Siinain niemimaa sijaitsee Egyptin itäosassa. Niemimaan itäpuolella sen rajoina ovat palestiinalaisjärjestö Hamasin hallitsema Gazan kaistale ja Israel. Muita alueita on käsitelty niiltä osin, missä eri aseellisilla ryhmillä on toimintaa.

¹³⁶ 3RP 4.7.2018, s. 4–5.

¹³⁷ Miranda June 2018, s. 15–16; USDOS 2018, s. 36.

¹³⁸ 3RP 4.7.2018, s. 6.

¹³⁹ Miranda June 2018, s. 15–16.

¹⁴⁰ Miranda June 2018, s. 7.

¹⁴¹ Nashed/ News Deeply 27.8.2018.

¹⁴² HRW 2018; Amnesty International 2018 B, s. 155.

Ulkomaiden kansalaisilla tai itsenäisillä tarkkailijoilla ei ole pääsyä Pohjois-Siinaille, missä väkivaltaisuuksia lähinnä esiintyvät. Tämä tekee esimerkiksi ilmaiskujen kohteiden tai uhrien määrän tarkistamisesta hankalaa.¹⁴³

5.1. Merkittävimmät aseelliset ryhmät

ISISin paikallinen haara, Wilayat Sinai (Siinain provinssi), toimii Siinain niemimaalla. Aiemmin ISISin haara tunnettiin nimellä Ansar Beit al-Maqdis, mutta se vaihtoi nimeä vannoessaan vuonna 2014 uskollisuuttaan ISISille. Yhteenotot Egyptin armeijan ja turvallisuusviranomaisten kanssa alkoivat vuonna 2013. Egyptin armeija ei ole koostaan huolimatta saanut kukistettua Wilayat Sinaita. Egyptin armeija taistelee Wilayat Sinaita vastaan terrorisminvastaisen sodankäynnin keinoin.¹⁴⁴ Wilayat Sinai on Tahrir Institute for the Middle East Policy -tutkimuslaitoksen mukaan tehnyt noin 75 % niistä Egyptissä tehdyistä iskuista vuodesta 2010 lähtien, mitkä on otettu jonkin järjestön nimiin.¹⁴⁵

Wilayat Sinain kaltaisesti Egyptissä toimii aseellinen ryhmä nimeltä Hasm Movement (Harakit Sawa'id Misr, Egypt Arms Movement). Se on joissain yhteyksissä tuominut ISISin iskuja. Se operoi Suur-Kairon alueella, Damiettassa, Fayoumissa ja Beheirassa ja on tehnyt iskuja myös siviileitä kohtaan.¹⁴⁶

Vuonna 2017 Egyptissä ilmestyi aseellinen ryhmä nimeltä Jama'at Ansar al-Islam (Supporters of Islam). Se taistelee Egyptin hallintoa vastaan ja haluaa perustaa islamilaisen kalifaatin. Ryhmä on mahdollisesti erkaantunut Ansar Beit al-Maqdisista jälkimmäisen julistaessa tukensa ISISille. Sen jäsenenä toimii useita Egyptin turvallisuusviranomaisten tai armeijan erotettuja jäseniä. Järjestö toimii erityisesti Länsi-Egyptissä läntisellä aavikolla (Western Desert) lähellä Libyan rajaa.¹⁴⁷

IHS Jane'sin mukaan on mahdollista, että aseellisia toimijoita siirtyy Libyasta Egyptin puolelle, jos heidän liikkumatilansa käy ahtaammaksi Libyan sisällä. Esimerkiksi al-Qaida otti nimiinsä lokakuussa 2017 Egyptin länsiosissa, läntisellä aavikolla tehdyn iskun turvallisuusjoukkoja vastaan.¹⁴⁸

5.2. Toiminta-alueet

Aseellinen väkivalta on keskittynyt Egyptissä Pohjois-Siinaille. Aseelliset ryhmät tekevät iskuja erityisesti Siinain niemimaan pohjoisosissa ja Egyptin armeija puolestaan tekee näillä alueilla iskuja aseellisia ryhmiä kohtaan. Turvallisuusviranomaisten lisäksi Wilayat Sinai tekee iskuja myös kristittyjä ja vääraoppisiksi katsomiaan muslimeita kohtaan.¹⁴⁹

Egyptin armeija julisti 9.2.2018 aloittaneensa Siinai 2018 -nimisen sotilasoperaation Pohjois- ja Keski-Siinalla.¹⁵⁰ Tämä kampanja on IHS Jane'sin mukaan kallis, mutta jos sitä pystytään ylläpitämään, voivat Wilayat Sinain mahdollisuudet tehdä iskuja vähentyä. Pohjois-Siinalla Wilayat Sinain iskut olisivat tutkimuslaitoksen mukaan

¹⁴³ Michaelson/ The Guardian 27.11.2017; USDOS 2018, s. 32.

¹⁴⁴ IHS Jane's SSA 26.11.2018.

¹⁴⁵ Tahrir Institute for the Middle East Policy 24.7.2018, s. 6.

¹⁴⁶ IHS Jane's SSA 27.11.2018; UCDP [päiväämätön] A.

¹⁴⁷ UCDP [päiväämätön] B.

¹⁴⁸ IHS Jane's SSA 27.11.2018.

¹⁴⁹ Tahrir Institute for the Middle East Policy 24.7.2018, s. 5–14.

¹⁵⁰ Amnesty International 1.3.2018; HRW 23.4.2018.

vähentyneet kampanjan aloittamisen jälkeen.¹⁵¹ Egyptiläinen itsenäinen uutissivusto Mada Masr raportoi 6.8.2018, että Siinai 2018 -sotilasoperaatio olisi hiljentyntä. Esimerkiksi ihmisten ja tavaroiden liikkumista alueella oli helpotettu.¹⁵²

IHS Jane'sin mukaan sotilasoperaatioita on erityisesti al-Arishin, Sheikh Zuweidin ja Rafahin kaupungeissa sekä niiden ympäristössä lähellä Gazan kaistaletta.¹⁵³ Eri lähteiden tiedot operaatioissa kuolleista vaihtelevat. Egyptin armeijan sotilasoperaatioissa kuolee erityisesti taistelijoita ja turvallisuusviranomaisia. 56 % turvallisuusviranomaisia kohtaan tehtyjen iskujen kuolonuhreista on ollut turvallisuusviranomaisia. Aseellisten ryhmien jäseniä myös pidätetään ja heidän piilopaikkojaan tuhotaan. Armeijan tiedottajan mukaan Siinai 2018 -operaation aikana olisi kuollut lokakuuhun 2018 mennessä 450 taistelijaa. Samaan aikaan noin 30 armeijan sotilasta olisi kuollut.¹⁵⁴

IHS Jane'sin mukaan Wilayat Sinai pystyy toimimaan myös Siinain niemimaan ulkopuolella ja tekemään iskuja turvallisuus- ja ulkomaisiin kohteisiin.¹⁵⁵ Wilayat Sinailla on kyky tehdä pommi-iskuja kristittyjä ja turvallisuusviranomaisia kohtaan Suur-Kairon alueella, Niilin suiston alueella sekä Suezin kanavan kaupungeissa.¹⁵⁶ Etelä-Siinai on tutkimuslaitoksen mukaan alue, mihin Wilayat Sinai pyrkii laajentamaan toimintaansa.¹⁵⁷ Wilayat Sinai voi laajentaa omaa toimintakenttäänsä antamalla logistista ja taktista tukea Suur-Kairon ja Niilin Deltan alueella toimiville aseellisille ryhmille.¹⁵⁸

5.3. Väkivallan ilmenemismuodot

Egyptin armeijan ilmavoimat tekevät ilmaiskuja Pohjois-Siinailta.¹⁵⁹ IHS Jane'sin mukaan ilmaiskuja tehdään Pohjois-Siinaille ja Niilin suistoalueelle aseellisia toimijoita vastaan.¹⁶⁰

Amnesty Internationalin mukaan Pohjois-Siinailta on käytetty rypälepommeja. Se pohjaa tietonsa Egyptin ilmavoimien julkaisemaan videoon alueella tehdystä ilmaiskusta. Kyseessä oli järjestön mukaan yhdysvaltalaisvalmisteen rypälepommi, joita Egyptin armeijalla on hallussaan. Kyseessä oli räjähtämätön rypälepommi, joka voi räjähtäessään aiheuttaa esimerkiksi siviilivahinkoja.¹⁶¹

Aseelliset järjestöt tekevät eri puolilla Egyptiä pommi- ja autopommi-iskuja sekä erilaisia itsemurhaiskuja.¹⁶² Aseelliset toimijat ovat käyttäneet esimerkiksi kranaatteja (rocket-propelled grenade) tehdessään iskuja tarkastuspisteille.¹⁶³ Tahrir Institute for the Middle East -tutkimuslaitoksen mukaan aseelliset ryhmät tekivät eri puolilla Egyptiä seuraava määrä iskuja: vuonna 2013: 376; 2014: 429; 2015: 1096; 2016: 812; 2017: 379; 2018 (tammi-kesäkuu): 103.¹⁶⁴

¹⁵¹ IHS Jane's SSA 19.11.2018.

¹⁵² Mada Masr 6.8.2018.

¹⁵³ IHS Jane's SSA 27.11.2018.

¹⁵⁴ ACLED 19.2.2018; Aljazeera 16.10.2018; Tahrir Institute for the Middle East Policy 24.7.2018, s. 6.

¹⁵⁵ IHS Jane's SSA 19.11.2018.

¹⁵⁶ IHS Jane's SSA 19.11.2018.

¹⁵⁷ IHS Jane's SSA 19.11.2018.

¹⁵⁸ IHS Jane's SSA 27.11.2018.

¹⁵⁹ Michaelson/ The Guardian 27.11.2017.

¹⁶⁰ IHS Jane's SSA 26.11.2018.

¹⁶¹ Amnesty International 1.3.2018.

¹⁶² IHS Jane's SSA 27.11.2018.

¹⁶³ Mada Masr 25.8.2018.

¹⁶⁴ Tahrir Institute for the Middle East Policy 24.7.2018, s. 17.

ACLED arvioi 6.11.2018, että Wilayat Sinai on tehnyt enemmän pommi-iskuja armeijan kulkuneuvoja kohtaan kuin aiemmin. Niitä tehtiin al-Arishin, Sheikh Zuweidin ja Rafahin alueilla. Lokakuussa iskuja tehtiin ainakin 16, syyskuussa 12 ja elokuussa neljä. Wilayat Sinai teki tuolloin iskun myös koptikristittyjen luostariin Minyassa, missä kuoli ACLEDin mukaan ainakin seitsemän ihmistä.¹⁶⁵ Toukoelokuussa järjestö teki ACLEDin mukaan kahdeksan pommi-iskua.¹⁶⁶ ACLED arvioi maaliskuussa 2018, että väkivallan taso oli noussut alkuvuodesta 2018 verrattuna loppuvuoteen 2017. ACLEDin mukaan konflikti on kärjistynyt ja Pohjois-Siinalla on tullut enemmän kuolonuhreja, mahdollisesti sotilasoperaatio Siinai 2018 aloittamisen myötä.¹⁶⁷

Tuhoisin viime aikoina tehty siviilikohteeseen tehty isku tehtiin Pohjois-Siinalla sijaitsevassa Bir al-Abedin kaupungissa marraskuussa 2017, kun Wilayat Sinai iski suufimoskeijaan. Iskussa kuoli eri lähteiden mukaan 305–311 ihmistä ja haavoittui 128 ihmistä. Egyptin yleisen syyttäjän mukaan iskuun osallistui yhteensä yli 40 Wilayat Sinain jäsentä. Egyptin armeija teki iskun jälkeen ilmaiskuja Pohjois-Siinalla.¹⁶⁸

Aleksandriassa tehtiin autopommi-isku Aleksandrian turvallisuusjohtajan saattuetta vastaan 24.3.2018. Turvallisuusjohtaja ei haavoittunut, mutta kaksi sivullista kuoli iskussa.¹⁶⁹

IHS Jane'sin mukaan aseelliset järjestöt voivat siepata ja myöhemmin teloittaa turvallisuusviranomaisia ja ulkomaalaisia. Länsi-Egyptissä siepattuja henkilöitä voidaan viedä Libyaan. Pohjois-Siinalla aseelliset järjestöt ovat siepanneet ja teloittaneet myös siviileitä, joita on syytetty turvallisuusviranomaisten ja Sisin hallinnon kanssa tehdystä yhteistyöstä. Sieppauksia voi tapahtua myös suuremmissa kaupungeissa tai energiasektorin tai turistien suosimilla alueilla.¹⁷⁰

5.4. Siviilit kohteina

Siviiliuhrien määrä on vaihdellut paljon vuoden 2013 jälkeen. Tarkkoja tilastoja ei ole saatavilla. Tahrir Institute for the Middle East tutkimuslaitoksen mukaan heinäkuun 2014 ja tammikuun 2018 välillä siviileitä kuoli kuukausittain iskuissa noin 0–30 ja loukkaantui noin 0–67. Tilastoon ei laskettu venäläiskoneen alas ampumista vuonna 2015 eikä suufimoskeijaan tehtyä iskuja Pohjois-Siinalla vuonna 2017.¹⁷¹ ACLEDin mukaan Wilayat Sinain siviileihin kohdistama väkivalta olisi vähentynyt alkuvuodesta 2018.¹⁷²

HRW:n mukaan Wilayat Sinai on turvallisuusviranomaisten lisäksi ottanut kohteekseen sellaisia siviileitä, joiden se katsoo tekevän yhteistyötä viranomaisten kanssa, sekä kristityt. Iskut viranomaisia vastaan ovat aiheuttaneet myös siviilikuolemia. Kristittyihin kohdistuneiden iskujen takia suurin osa Siinalla asuneista kristityistä on paennut alueen ulkopuolelle.¹⁷³ ACLED raportoi 30.6.2018,

¹⁶⁵ ACLED 6.11.2018.

¹⁶⁶ ACLED 16.10.2018.

¹⁶⁷ ACLED [päiväämätön].

¹⁶⁸ Michaelson/ The Guardian 27.11.2017; ACLED [päiväämätön].

¹⁶⁹ ACLED 26.3.2018.

¹⁷⁰ IHS Jane's SSA 27.11.2018.

¹⁷¹ Tahrir Institute for the Middle East Policy 24.7.2018, s. 24.

¹⁷² ACLED [päiväämätön].

¹⁷³ HRW 2018.

että se sai ensimmäistä kertaa tietoja paikallisten yhteisöjen osallistumisesta Egyptin turvallisuusjoukkojen Siinai 2018 -sotilasoperaatioon aseellisten toimijoiden kukistamiseksi. Yhteistyötä ei eritelty tarkemmin.¹⁷⁴

The Guardianin artikkelin mukaan Wilayat Sinai ja sen edeltäjä, Ansar Beit al-Maqdis, teki alkuaikoina, vuodesta 2013 lähtien, iskuja erityisesti turvallisuusviranomaisia kohtaan, mutta 2016–2017 se olisi ryhtynyt tekemään iskuja kristittyjä kohtaan, sekä Siinailla että muualla Egyptissä.¹⁷⁵ Vuodesta 2016 eteenpäin järjestö on tehnyt iskuja myös suufeja vastaan. Tuolloin yksi ISISin paikallisista johtajista kehotti jäseniä tuhoamaan tiettyjä suufeille pyhiä paikkoja. Jäsenet ovat myös uhkailleet suufeja.¹⁷⁶

IHS Jane'sin mukaan Wilayat Sinai voi jatkossakin tehdä pommi-iskuja (improvised explosive device, IED) kristittyjä ja turvallisuusviranomaisia kohtaan Suur-Kairon alueella, Niilin suiston alueella sekä Suezin kanavan kaupungeissa.¹⁷⁷ Pommi-iskuja tehdään esimerkiksi autosaattueita ja tarkastuspisteitä kohtaan. Tällöin myös siviilit voivat joutua uhreiksi, jos he esimerkiksi ovat tarkastuspisteellä.¹⁷⁸

HRW raportoi, että Wilayat Sinai olisi ainakin kahteen otteeseen pysäyttänyt naispuolisia opettajia kuljettaneita linja-autoja Rafahin kaupungin lähellä ja varoittanut heitä rangaistuksista, jos he eivät tulevaisuudessa pukeutuisi¹⁷⁹ heidän islamintulkintansa mukaisesti.¹⁸⁰

5.5. Talojen tuhoamiset ja pakkosiirrot

Pohjois-Siinailla, lähellä Gazan rajaa, on jatkettu rakennusten (talojen, kauppojen ja maatilojen) tuhoamisia Egyptin hallituksen toimesta. HRW:n mukaan alueella tuhottiin satoja hehtaareja viljelysmaata ja ainakin 3000 kotia tai kauppa. HRW:n tietojen mukaan vuosina 2017 ja 2018 rakennuksia tuhottiin kauempana rajasta kuin vuosina 2013–2015, hallituksen määrittelemän suojavyöhykkeen ulkopuolelta. Egyptin hallinnon mukaan tuhoamiset ovat paikallisten edun mukaista, sillä he ovat hallituksen mukaan paremmassa turvassa aseistautuneilta henkilöiltä, kun heidät siirretään muualle. Tuhoamiset kiihtyivät 9.2.2018 jälkeen, kun Egyptin armeija aloitti Siinai 2018 -sotilasoperaation.¹⁸¹

HRW:n mukaan terroriepäiltyjen, poliittisten toisinajattelijoiden ja heidän sukulaistensa taloja tuhottiin myös al-Arishin kaupungissa ilmeisesti kostona. Armeija on eri yhteyksissä sanonut tuhoavansa ”terroristien” piilopaikkoja.¹⁸²

Tuhoamisten seurauksena lähes koko Rafahin kaupunki, jossa oli aiemmin 70 000 asukasta, on tuhottu. Pakkosiirretyt henkilöt saavat HRW:n mukaan vain vähän avustusta.¹⁸³

¹⁷⁴ ACLED 30.6.2018.

¹⁷⁵ Michaelson/ The Guardian 27.11.2017.

¹⁷⁶ Youssef/ The New York Times 1.12.2017.

¹⁷⁷ IHS Jane's SSA 19.11.2018.

¹⁷⁸ IHS Jane's SSA 27.11.2018.

¹⁷⁹ ISISin mukaan naisten tulee pukeutua peittävästi, vain silmät näyttävään niqab-huviin ja koko vartalon peittävään abaya-kaapuun.

¹⁸⁰ HRW 2018.

¹⁸¹ HRW 22.5.2018.

¹⁸² HRW 22.5.2018.

¹⁸³ HRW 22.5.2018.

5.6. Liikkumisrajoitukset ja humanitaariset seuraukset

Armeija on rajoittanut paikallisten ja muiden ihmisten sekä tavaran liikkumista lähes koko Siinain alueella. HRW:n mukaan humanitaarinen tilanne Pohjois-Siinalla on huonontunut sotilasoperaation alettua 9.2.2018. Joitain teitä on suljettu ja yhteyksiä kaupunkien välillä katkaistu.¹⁸⁴ Mada Masr raportoi 6.8.2018, että liikkumista on jonkin verran helpotettu.¹⁸⁵

HRW raportoi huhtikuussa, että jopa 420 000 ihmistä on humanitaarisen avun tarpeessa. Asukkaiden mukaan heillä on pulaa lääkkeistä, ruoasta, kaasusta ja muista tarvikkeista. Bensiinin myynti autoja varten on kielletty ja tietoliikennedyhteyksiä on ajoittain katkaistu. Sähköt ja vedet on katkaistu Gazan rajaa lähellä olevista kaupungeista, Rafahista ja Sheikh Zuwaydistista, missä myös liikkumisrajoitukset ovat tiukimmat. Mada Masr raportoi syyskuussa 2018, että alueen sähköverkkoja ja vesi-infrastruktuuria on tuhottu. Paikalliset ostavat ruokaa pääasiassa armeijalta. Alueelle on myös muodostunut pimeitä markkinoita, missä hinnat ovat korkeammat.¹⁸⁶

¹⁸⁴ HRW 23.4.2018.

¹⁸⁵ Mada Masr 6.8.2018.

¹⁸⁶ HRW 23.4.2018; Mada Masr 24.9.2018.

Lähteet

28 Too Many 2007. *Country Profile: FGM in Egypt*.
[https://www.28toomany.org/static/media/uploads/Country%20Research%20and%20Resources/Egypt/egypt_country_profile_v2_\(november_2017\)_1.pdf](https://www.28toomany.org/static/media/uploads/Country%20Research%20and%20Resources/Egypt/egypt_country_profile_v2_(november_2017)_1.pdf) (käyty 3.12.2018)

3RP 4.7.2018. *Regional Refugee & Resilience Plan 2018–2019 in Response to the Syria Crisis*.
Egypt. <https://data2.unhcr.org/en/documents/download/64760> (käyty 23.11.2018)

Abdo, Geneive 21.2.2017. *Why Iran's Shia Threat Is Very Real for Faraway Egyptians*. Pulitzer Center.
<https://pulitzercenter.org/reporting/why-irans-shia-threat-very-real-faraway-egyptians>
(käyty 22.11.2018)

Abdullah, Albaraa/ Al-Monitor 25.4.2017. *Can Sisi protect Egypt's endangered Christians?*
<https://www.al-monitor.com/pulse/originals/2017/04/attacks-may-affect-sisi-popularity-among-christians.html> (käyty 2.2.2018)

ACLED - The Armed Conflict Location and Event Data Project

6.11.2018. *Regional Overview - Africa*.
<https://www.acleddata.com/2018/11/06/regional-overview-africa-6-november-2018/>
(käyty 28.11.2018)

16.10.2018. *Regional Overview - Africa*.
<https://www.acleddata.com/2018/10/16/regional-overview-africa-16-october-2018/>
(käyty 28.11.2018)

30.6.2018. *Regional Overview - Africa*.
<https://www.acleddata.com/2018/07/31/regional-overview-africa-30-june-2018/>
(käyty 28.11.2018)

26.3.2018. *Regional Overview - Africa*.
<https://www.acleddata.com/2018/03/27/regional-overview-africa-26-march-2018/>
(käyty 28.11.2018)

19.2.2018. *Regional Overview - Africa*.
<https://www.acleddata.com/2018/02/19/regional-overview-africa-3/> (käyty 28.11.2018)

[päiväämätön]. *Sinai: Egypt's 'Pariah Peninsula' and Election Dynamics*.
<https://www.acleddata.com/2018/04/04/sinai-egypts-pariah-peninsula-and-election-dynamics/> (käyty 28.11.2018)

Aljazeera

4.11.2018. *Egypt security forces kill 19 suspects linked to Coptic attack*.
<https://www.aljazeera.com/news/2018/11/egypt-security-forces-kill-19-suspects-linked-coptic-attack-181104111554235.html> (käyty 8.11.2018)

16.10.2018. *Egypt says security forces killed 450 fighters in Sinai peninsula*.
<https://www.aljazeera.com/news/2018/10/egypt-security-forces-killed-450-fighters-sinai-peninsula-181016170315029.html> (käyty 28.11.2018)

3.5.2018. *Egypt's jailed journalists: In numbers.*

<https://www.aljazeera.com/news/2018/05/egypt-jailed-journalists-numbers-180502195324128.html> (käyty 7.11.2018)

Amnesty International

[päiväämätön]. *Egypt: Open Air Prison for Critics.*

<https://www.amnesty.org/en/latest/campaigns/2018/09/egypt-freedom-of-expression/> (käyty 8.11.2018)

1.11.2018. *Egypt: At least 19 arrested in alarming escalation of crackdown on human rights workers.* <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2018/11/egypt-at-least-19-arrested-in-alarming-escalation-of-crackdown-on-human-rights-workers/> (käyty 8.11.2018)

29.9.2018. *Egypt: Woman human rights defender and sexual harassment survivor sentenced for speaking out.* <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2018/09/egypt-woman-human-rights-defender-and-sexual-harassment-survivor-sentenced-for-speaking-out/> (käyty 8.11.2018)

8.9.2018. *Egypt: Death sentences and heavy prison terms handed down in disgraceful mass trial.* <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2018/09/egyptdeath-sentences-and-heavy-prison-terms-handed-down-in-disgraceful-mass-trial/> (käyty 8.11.2018)

2.7.2018. *Egypt: Proposed laws an assault on online freedoms.* <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2018/07/egypt-proposed-laws-an-assault-on-online-freedoms/> (käyty 8.11.2018)

1.3.2018. *Egypt: Use of banned cluster bombs in North Sinai confirmed by Amnesty International.* <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2018/03/egypt-use-of-banned-cluster-bombs-in-north-sinai-confirmed-by-amnesty-international/> (käyty 8.11.2018)

9.2.2018. *Egypt: Opposition member Mohamed al-Kassas at risk of enforced disappearance and torture.* <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2018/02/egypt-opposition-member-mohamed-al-kassas-at-risk-of-enforced-disappearance-and-torture/> (käyty 8.11.2018)

24.1.2018. *Egypt: Authorities must cease interference in upcoming election and set guarantees for free candidacy.* <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2018/01/egypt-authorities-must-cease-interference-in-upcoming-election-and-set-guarantees-for-free-candidacy/> (käyty 8.11.2018)

A 2018. *Amnesty International Global Report. Death Sentences and Executions.* <https://www.amnesty.org/download/Documents/ACT5079552018ENGLISH.PDF> (käyty 7.12.2018)

B 2018. *Amnesty International Report 2017/18. The State of the World's Human Rights.*

<https://www.amnesty.org/download/Documents/POL1067002018ENGLISH.PDF>
(käyty 23.11.2018)

C 2018. *Crushing Humanity. The Abuse of Solitary Confinement in Egypt's Prisons.*
<https://www.amnesty.org/download/Documents/MDE1282572018ENGLISH.PDF>
(käyty 8.11.2018)

9.11.2017. *Egypt: Draft bill to criminalize same-sex relations amid unprecedented homophobic crackdown.* <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2017/11/egypt-draft-bill-to-criminalize-same-sex-relations-amid-unprecedented-homophobic-crackdown/> (käyty 8.11.2018)

The Associated Press (AP) 28.4.2018. *Egypt jails 13 police for taking part in protest.*
<https://www.apnews.com/b5cbb45cd69a440f9b559d5653c918f7> (käyty 7.11.2018)

The Associated Press/ The Guardian 3.11.2018. *Egypt attack: Gunmen kill seven Coptic Christians in bus ambush.* <https://www.theguardian.com/world/2018/nov/03/egypt-attack-gunmen-kill-coptic-christians-bus-ambush> (käyty 8.11.2018)

Aswat Masriya 2.6.2016. الإفتاء: ختان الإناث مخالف للشريعة الإسلامية والقانون.
<http://www.aswatmasriya.com/news/details/63315> (käyty 7.11.2018)

Atef, Maged 28.2.2018. *Revelatory Elections – A State of Divide and Rule.* Fikra Forum. The Washington Institute. <https://www.washingtoninstitute.org/fikraforum/view/revelatory-elections-a-state-of-divide-and-rule> (käyty 22.11.2018)

BBC 9.8.2014. *Egypt court bans Muslim Brotherhood's political wing.*
<https://www.bbc.com/news/world-middle-east-28722935> (käyty 22.11.2018)

Dawoud, Khaled 9.11.2018. *Downplaying Terror Attacks in Egypt.* Carnegie Endowment for International Peace. <https://carnegieendowment.org/sada/77687> (käyty 22.11.2018)

Diaa, Rahma/ al-Monitor 13.2.2018. *Rights coalition takes on female genital mutilation in Egypt.*
<http://www.al-monitor.com/pulse/originals/2018/02/egypt-campaign-female-genital-mutilation.html#ixzz5YbQDnf1p> (käyty 3.12.2018)

The Economist

30.9.2017. *Egypt's Shia come out of hiding.* <https://www.economist.com/middle-east-and-africa/2017/09/30/egypts-shia-come-out-of-hiding> (käyty 22.11.2018)

18.8.2016. *Crimes and no Punishment.* <https://www.economist.com/news/middle-east-and-africa/21705365-violence-only-one-problems-faced-christians-egypt-crimes-and-no> (käyty 25.1.2018)

Egyptian Streets 12.10.2017. *Egypt's Health Ministry to Finalize Law Criminalizing Child Marriage.* <https://egyptianstreets.com/2017/10/12/egypts-health-ministry-to-finalize-law-criminalizing-child-marriage/> (käyty 8.11.2018)

EIPR - Egyptian Initiative for Personal Rights

24.5.2018. *Statement from the Task Force to Combat FGM: courts' treatment of cases confirms civil society's reservations about legal changes and enforcement of*

the law. <https://eipr.org/en/press/2018/05/new-female-circumcision-case-courts-and-task-force-says-law-alone-not-enough> (käyty 22.11.2018)

10.5.2018. *April sees 15 cases referred to the mufti and various preliminary and final verdicts of death: Egypt's criminal courts abandon their caution in meting out the death penalty.* <https://eipr.org/en/press/2018/05/april-sees-15-cases-referred-mufti-and-various-preliminary-and-final-verdicts-death> (käyty 22.11.2018)

November 2017. *The Trap. Punishing sexual difference in Egypt.* https://eipr.org/sites/default/files/reports/pdf/the_trap-en.pdf (käyty 22.11.2018)

El-Beih, Yasmin/ al-Monitor 11.7.2018. *Egypt's millennials turn to Sufism.* <https://www.al-monitor.com/pulse/originals/2018/07/egyptian-millennials-turn-to-sufism.html> (käyty 29.11.2018)

Elsässer, Sebastian (2014): *The Coptic Question in the Mubarak Era.* Oxford: Oxford University Press.

Ezz, Mohamed/ The New York Times 8.9.2018. *Egypt Court Sentences 75 to Death Over Deadly 2013 Protests.* <https://www.nytimes.com/2018/09/08/world/middleeast/egypt-protest-sentences.html> (käyty 8.11.2018)

Farouk, Menna A./ al-Monitor 13.11.2018. *Egypt eliminates Muslim Brotherhood leaders' names from streets.* <http://www.al-monitor.com/pulse/originals/2018/11/egypt-changes-streets-named-after-muslim-brotherhood-leaders.html#ixzz5XNXWGMkc> (käyty 20.11.2018)

HRW

18.11.2018. *Egypt: Mass Arrests of Lawyers, Activists.* <https://www.hrw.org/news/2018/11/18/egypt-mass-arrests-lawyers-activists> (käyty 7.12.2018)

3.10.2018. *Egypt: Enforced Disappearance of Prominent Rights Defender.* <https://www.hrw.org/news/2018/10/03/egypt-enforced-disappearance-prominent-rights-defender> (käyty 8.11.2018)

15.7.2018. *Egypt: Intensifying Crackdown Under Counterterrorism Guise.* <https://www.hrw.org/news/2018/07/15/egypt-intensifying-crackdown-under-counterterrorism-guise> (käyty 20.11.2018)

31.5.2018. *Egypt: Activists Arrested in Dawn Raids.* <https://www.hrw.org/news/2018/05/31/egypt-activists-arrested-dawn-raids> (käyty 8.11.2018)

22.5.2018. *Egypt: Army Intensifies Sinai Home Demolitions.* <https://www.hrw.org/news/2018/05/22/egypt-army-intensifies-sinai-home-demolitions> (käyty 8.11.2018)

23.4.2018. *Egypt: Looming Humanitarian Crisis in Sinai.* <https://www.hrw.org/news/2018/04/23/egypt-looming-humanitarian-crisis-sinai> (käyty 8.11.2018)

26.2.2018. *Egypt: Arrests Escalate Ahead of Unfair Elections.*
<https://www.hrw.org/news/2018/02/26/egypt-arrests-escalate-ahead-unfair-elections>
(käyty 8.11.2018)

13.2.2018. *Egypt: Planned Presidential Vote Neither Free Nor Fair.*
<https://www.hrw.org/news/2018/02/13/egypt-planned-presidential-vote-neither-free-nor-fair> (käyty 8.11.2018)

2018. *Egypt. Events of 2017.* <https://www.hrw.org/world-report/2018/country-chapters/egypt> (käyty 9.11.2018)

6.10.2017. *Egypt: Mass Arrests Amid LGBT Media Blackout.*
<https://www.hrw.org/news/2017/10/06/egypt-mass-arrests-amid-lgbt-media-blackout>
(käyty 7.11.2018)

September 2017. *“We Do Unreasonable Things Here”. Torture and National Security in al-Sisi’s Egypt.*
https://www.hrw.org/sites/default/files/report_pdf/egypt0917_web.pdf (käyty 20.11.2018)

15.9.2016. *Egypt: New Church Law Discriminates Against Christians.*
<https://www.hrw.org/news/2016/09/15/egypt-new-church-law-discriminates-against-christians> (käyty 25.1.2018)

July 2016. *Dignity Debased. Forced Anal Examinations in Homosexuality Prosecutions.*
https://www.hrw.org/sites/default/files/report_pdf/globalgbtanalexams0716web.pdf
(käyty 30.11.2018)

15.4.2009. *Egypt: Decree Ends ID Bias Against Baha’is.*
<https://www.hrw.org/news/2009/04/15/egypt-decree-ends-id-bias-against-bahais>.
(käyty 27.7.2018)

IHS Jane’s SSA (Sentinel Security Assessment)

27.11.2018. *Egypt: Security.* <https://janes.ihs.com/Janes/Display/nafra002-nafr>
[edellyttää kirjautumista] (käyty 28.11.2018)

26.11.2018. *Egypt: Army.* <https://janes.ihs.com/Janes/Display/jwara147-nafr>
[edellyttää kirjautumista] (käyty 28.11.2018)

19.11.2018. *Egypt: Executive Summary.*
<https://janes.ihs.com/Janes/Display/egyyps010-nafr> [edellyttää kirjautumista] (käyty 28.11.2018)

Johnston, Cynthia/ Reuters 21.2.2007. *Baha’is in Egypt fight for recognition as people.*
<https://www.reuters.com/article/us-egypt-bahai/bahais-in-egypt-fight-for-recognition-as-people-idUSL2757830620070221> (käyty 22.11.2018)

Lotfi, Fatma/ Daily News Egypt 21.7.2018. *New disputed decree to restrain future of musical concerts, festivals in Egypt.* <https://dailynewsegypt.com/2018/07/21/new-disputed-decree-to-restrain-future-of-musical-concerts-festivals-in-egypt/> (käyty 12.12.2018)

Mada Masr

24.9.2018. *North Sinai: Back to kerosene lamps.*
<https://madamasr.com/en/2018/09/24/feature/politics/north-sinai-back-to-kerosene-lamps/> (käyty 8.11.2018)

25.8.2018. *Security source: 4 police personnel killed, 10 injured in attack on police checkpoint west of Arish.*
<https://madamasr.com/en/2018/08/25/news/politics/security-source-4-police-personnel-killed-10-injured-in-attack-on-police-checkpoint-west-of-arish/> (käyty 28.11.2018)

6.8.2018. *5 signs that Operation Sinai 2018 is winding down.*
<https://madamasr.com/en/2018/08/06/feature/politics/5-signs-that-operation-sinai-2018-is-winding-down/> (käyty 28.11.2018)

21.7.2018. *More hurdles to clear: What a new committee organizing festivals means for the future of artistic events in Egypt.*
<https://madamasr.com/en/2018/07/21/feature/culture/more-hurdles-to-clear-what-the-states-decision-to-form-a-committee-organizing-festivals-means-for-the-future-of-artistic-events-in-egypt/> (käyty 12.12.2018)

10.3.2018. *40 Ultras Ahlawy members arrested in security crackdown on fanbase following altercations with police.* <https://madamasr.com/en/2018/03/10/news/u/40-ultras-ahlawy-members-arrested-in-security-crackdown-on-fanbase-following-altercations-with-police/> (30.11.2018)

El-Mahdawy, Hadeer/ Mada Masr 13.10.2018. *The cost of coming forward: How women who experience sexual violence are violated twice over.*
<https://madamasr.com/en/2018/10/13/feature/society/the-cost-of-coming-forward-how-women-who-experience-sexual-violence-are-violated-twice-over/> (käyty 22.11.2018)

Makar, Johannes 9.12.2016. *How Egypt's Copts Fell Out of Love with President Sisi.*
<http://foreignpolicy.com/2016/12/09/how-egypts-copts-fell-out-of-love-with-president-sisi/> (käyty 9.2.2018)

Mandour, Maged 20.11.2018. *Sisi's Debt Crisis.* *Carnegie Endowment for International Peace.* Sada Middle East Analysis.
http://carnegieendowment.org/sada/77756?mkt_tok=eyJpIjoiTkRkbU9UQXdaRGc0TW1RMiIsInQiOiJ6MFwUjRiTG9iUmg1SnNXV1wveUk3VG4zRG01RUJGanZJTElQbGtqeVpsdnVJbkpReERxRjRkVmZcL0pleGIMMzRWTEk5SVpLUk5pWTNpeTBCMnVyYUZQVkdBb0U1Wk1UUU1wY21mT1Z2VVNIT0dWSiJlQTV4Y2I3ZE84aCtJTzhHln0%3D (käyty 22.11.2018)

Michaelson, Ruth/ The Guardian 27.11.2017. *Egypt's Sufis will stay indoors to mark birth of prophet Muhammad.* <https://www.theguardian.com/world/2017/nov/27/egypts-sufis-mark-muhammads-birth-indoor-celebrations-mosque> (käyty 7.11.2018)

Middle East Eye

1.11.2018. *Egyptian security forces arrest 19 rights activists and lawyers.*
<https://www.middleeasteye.net/news/egypt-arrests-female-human-rights-activists-323456338> (käyty 8.11.2018)

16.11.2016. *Egypt's law on building churches dashes Christian hopes for equality.* <http://www.middleeasteye.net/in-depth/features/egypt-s-law-building-churches-dashes-christians-hope-equality-440271953> (käyty 9.2.2018)

MRG - Minority Rights Group International

A 2017. *Egypt - Baha'i of Egypt.* <http://minorityrights.org/minorities/bahai-of-egypt/>. (käyty 27.7.2018)

B 2017. *World Directory of Minorities and Indigenous Peoples: Egypt - Copts of Egypt.* <http://minorityrights.org/minorities/copts/> (käyty 5.2.2018)

Miranda, Paul June 2018. *Getting by on the Margins: Sudanese and Somali Refugees. A Case Report of Refugees in Towns. Cairo, Egypt.* Tufts University. <https://static1.squarespace.com/static/599720dc59cc68c3683049bc/t/5b34893788251b230bb62731/1530169676504/Tufts+RIT+Report+Cairo.pdf> (käyty 23.11.2018)

Nabeel, Gilgamesh & Jacob Wirschafter/ PRI 13.8.2018. *Early marriage figures for Iraq are startling. Child advocates worry it could rise even more.* <https://www.pri.org/stories/2018-08-13/early-marriage-figures-iraq-are-startling-child-advocates-worry-it-could-rise> (käyty 8.11.2018)

Nashed, Mat/ News Deeply 27.8.2018. *Refugees in Cairo Live in Fear of Sudan's Wanted List.* <https://www.newsdeeply.com/refugees/articles/2018/08/27/refugees-in-cairo-live-in-fear-of-sudans-wanted-list> (käyty 28.11.2018)

The New Arab 7.1.2017. *Christmas surprise: Sisi vows construction of Egypt's 'largest' church.* <https://www.alaraby.co.uk/english/news/2017/1/7/christmas-surprise-sisi-vows-construction-of-egypts-largest-church> (käyty 9.2.2018)

New Woman Foundation 10.2.2018. *Reviving Task force against FGM, Why?* <http://nwrcegypt.org/en/?p=11250> (käyty 22.11.2018)

Parkkari, Jani/ YLE 8.9.2018. *Egypti vahvisti 75 kuolemantuomiota ja langetti satoja vankeusrangaistuksia – Tuomitut tukivat Muslimiveljeskuntaa vuoden 2013 protesteissa.* <https://yle.fi/uutiset/3-10394640> (käyty 8.11.2018)

Pärssinen, Minna/ YLE 2.12.2017. *Outo sieppaus Lähi-idässä: Määräsiikö Egyptin presidentti kilpailijansa pidätettäväksi Arabiemiraateissa?* <https://yle.fi/uutiset/3-9960175> (käyty 8.11.2018)

Raita-aho, Sanna/ YLE 29.1.2018. *Egypti vainoo seksuaalivähemmistöjä – Uusin pidätysaalto alkoi sateenkaarilipun heiluttamisesta rock-konsertissa.* <https://yle.fi/uutiset/3-10044594> (käyty 7.11.2018)

Reporters without Borders

21.8.2018. *Egypt's new cybercrime law legalizes Internet censorship.* <https://rsf.org/en/news/egypts-new-cybercrime-law-legalizes-internet-censorship> (käyty 12.12.2018)

7.3.2018. *Egyptian prosecutors seek death sentence for photographer.* <https://rsf.org/en/news/egyptian-prosecutors-seek-death-sentence-photographer> (käyty 7.11.2018)

[päiväämätön]. *One of the world's biggest prisons for journalists.*
<https://rsf.org/en/egypt> (käyty 22.11.2018)

Reuters

3.6.2018. *Lebanese tourist referred to criminal trial for insulting Egypt on Facebook.*
<https://www.reuters.com/article/us-egypt-politics/lebanese-tourist-referred-to-criminal-trial-for-insulting-egypt-on-facebook-idUSKCN1IZ0UG> (käyty 7.11.2018)

20.2.2018. *Egypt puts prominent politician critical of Sisi on terrorism list.*
<https://www.reuters.com/article/us-egypt-politics/egypt-puts-prominent-politician-critical-of-sisi-on-terrorism-list-idUSKCN1G41JG> (käyty 8.11.2018)

22.6.2017. *Egypt to extend state of emergency for three months.*
<https://www.reuters.com/article/us-egypt-security/egypt-to-extend-state-of-emergency-for-three-months-idUSKBN19D20A> (käyty 7.11.2018)

Rutherford, Bruce/ Foreign Affairs 22.10.2018. *To Stop Sisi, Strengthen Egypt's Judiciary.*
<https://www.foreignaffairs.com/articles/middle-east/2018-10-22/stop-sisi-strengthen-egypts-judiciary> (käyty 8.11.2018)

Saad, Menna/ Egypt Today 31.5.2018. *Female Genital Mutilation is declared religiously forbidden in Islam.* <http://www.egypttoday.com/Article/2/51304/Female-Genital-Mutilation-is-declared-religiously-forbidden-in-Islam?fbclid=IwAR1lhgWIOapIDg-yHoX-QTSJXaxWFqTyMQ-PtHNmEpEzftFsRUod4DFL8Q> (3.12.2018)

Society for Threatened Peoples 2017. *Coptic Christians are treated as second-class citizens in Egypt.* United Nations General Assembly, Human Rights Council, Thirty-fifth session 6-23 June 2017; Agenda item 4: Human rights situations that require the Council's attention. Written statement submitted by the Society for Threatened Peoples, a non-governmental organization in special consultative status. Saatavilla osoitteessa <https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/G17/145/70/PDF/G1714570.pdf?OpenElement> (käyty 5.2.2018)

Soliman, Asmahan & Ashraf Hakim/ Mada Masr 22.11.2018. مشاورات التعديل الدستوري: أعوام إضافية للسياسي.. ثم «رئاسة أبدية لمجلس» لحماية الدستور
<https://madasmasr.com/ar/2018/11/22/feature/%d8%b3%d9%8a%d8%a7%d8%b3%d8%a9/%d9%85%d8%b4%d8%a7%d9%88%d8%b1%d8%a7%d8%aa-%d8%a7%d9%84%d8%aa%d8%b9%d8%af%d9%8a%d9%84-%d8%a7%d9%84%d8%af%d8%b3%d8%aa%d9%88%d8%b1%d9%8a-%d8%a3%d8%b9%d9%88%d8%a7%d9%85-%d8%a5%d8%b6%d8%a7%d9%81%d9%8a/>
(käyty 28.11.2018)

Stratfor 12.6.2018. *Egypt: Parliament Approves Bills Regulating Media.* [Saatavilla Tellus-tietokannasta.]

Tahrir Institute for the Middle East Policy 24.7.2018. *Egypt Security Watch. Five Years of Egypt's War on Terror.* <https://timep.org/wp-content/uploads/2018/07/TIMEP-ESW-5yrReport-7.27.18.pdf>
(käyty 29.11.2018)

Takkunen, Juho/ YLE 1.1.2018. *Egyptissä kaksi koptikristittyä kuoli iskussa viinakauppaan.*
<https://yle.fi/uutiset/3-10001582> (käyty 7.11.2018)

Tantawi, Ghada/ BBC 28.11.2017. *Who are Egypt's Sufi Muslims?*
<https://www.bbc.com/news/world-middle-east-42154626> (29.11.2018)

Trager, Eric 27.5.2017 *The Cynical Conspiracy War on Egypt's Christians*. Foreign Policy.
<https://foreignpolicy.com/2017/05/27/the-cynical-conspiracy-war-on-egypts-christians/> (käyty 26.1.2018)

UCDP - Uppsala Conflict Data Program

A [päiväämätön]. *Harakit Sawa'id Misr*. <http://ucdp.uu.se/#/actor/6616> (käyty 28.11.2018)

B [päiväämätön]. *Jama'at Ansar al-Islam*. <http://ucdp.uu.se/#/actor/6844> (käyty 28.11.2018)

UNICEF - United Nations International Children's Fund

October 2018. *Percentage of girls who have undergone FGM (as reported by their mothers, by place of residence and household wealth quintile)*.
<https://data.unicef.org/topic/child-protection/female-genital-mutilation/> (3.12.2018)

6.2.2018. *Towards faster progress to end female genital mutilation by 2030*.
<https://www.unicef.org/egypt/press-releases/towards-faster-progress-end-female-genital-mutilation-2030> (käyty 3.12.2018)

February 2018. *Female genital mutilation*. <https://data.unicef.org/topic/child-protection/female-genital-mutilation/> (käyty 3.12.2018)

UNHCR - United Nations High Commissioner for Refugees 31.10.2018. *Syria Regional Refugee Response. Egypt*. <https://data2.unhcr.org/en/situations/syria/location/1> (käyty 23.11.2018)

USCIRF - United States Commission on International Religious Freedom 2018. *Annual Report of the U.S. Commission on International Religious Freedom*.
<http://www.uscirtf.gov/sites/default/files/2018USCIRFAR.pdf> (käyty 29.11.2018)

USDOS - United States Department of State

2018. *Egypt 2017 Human Rights Report*.
<https://www.state.gov/documents/organization/277483.pdf> (käyty 29.11.2018)

2017. *Egypt 2016 International Religious Freedom Report*.
<https://www.state.gov/documents/organization/269132.pdf> (käyty 5.2.2018)

Walsh, Declan & Nour Youssef/ The New York Times 23.5.2018. *As Sisi Silences Critics, Hopes Fade That Egypt's Crackdown Will Ease*.
<https://www.nytimes.com/2018/05/23/world/middleeast/egypt-sisi-crackdown.html> (käyty 22.11.2018)

Youness, Ahmed/ al-Monitor

4.11.2018. *Egypt seizes 'fake news' book by economist critical of Sisi*. <http://www.al-monitor.com/pulse/originals/2018/11/egypt-researchers-thinkers-campaign-economy-book-false-news.html#ixzz5XO3cInpf> (käyty 20.11.2018)

6.11.2018. *Egypt denies knowledge of Sisi critic's disappearance.* <https://www.al-monitor.com/pulse/originals/2018/11/egypt-human-rights-activists-forcibly-disappeared.html> (käyty 6.11.2018)

Youssef, Abdel Rahman/ al-Akhbar 30.9.2012. *Egyptian Copts: It's All in the Number.* <http://english.al-akhbar.com/node/12728> (käyty 25.1.2018)

Youssef, Nour/ The New York Times 1.12.2017. *Motives in Egypt's Deadliest Terrorist Attack: Religion and Revenge.* <https://www.nytimes.com/2017/12/01/world/middleeast/egypt-sinai-mosque-attack.html> (käyty 7.11.2018)